

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دفترخانه شورای عالی آمایش سرزمین

اسناد آمایش ۳۱ استان کشور

مُصوب شورای عالی آمایش سرزمین ۱۳۹۹/۱۲/۱۱

ریاست جمهوری
سازمان برنامه و بودجه کشور
دسیرخانه شورای عالی آمایش سرزمین

۳.....	سند آمایش استان گلستان.....
۳۶.....	سند آمایش استان گیلان.....
۶۹.....	سند آمایش استان سمنان.....
۹۰.....	سند آمایش استان مازندران.....
۱۲۵.....	سند آمایش استان اردبیل.....
۱۵۱.....	سند آمایش استان آذربایجان غربی.....
۱۷۵.....	سند آمایش استان آذربایجان شرقی.....
۲۰۴.....	سند آمایش استان کردستان.....
۲۳۳.....	سند آمایش استان ایلام.....
۲۵۶.....	سند آمایش استان لرستان.....
۲۸۱.....	سند آمایش استان کرمانشاه.....
۳۰۰.....	سند آمایش استان همدان.....
۳۱۹.....	سند آمایش استان چهارمحال و بختیاری.....
۳۳۵.....	سند آمایش استان خوزستان.....
۳۵۷.....	سند آمایش سرزمین استان اصفهان.....
۳۹۷.....	سند آمایش استان کهگیلویه و بویراحمد.....
۴۲۶.....	سند آمایش استان فارس.....
۴۴۷.....	سند آمایش استان بوشهر.....
۴۷۸.....	سند آمایش استان قم.....
۵۰۱.....	سند آمایش استان البرز.....
۵۱۹.....	سند آمایش استان تهران.....
۵۴۳.....	سند آمایش استان قزوین.....
۵۶۷.....	سند آمایش استان مرکزی.....
۵۹۴.....	سند آمایش استان زنجان.....
۶۲۳.....	سند آمایش استان سیستان و بلوچستان.....
۶۵۴.....	سند آمایش استان یزد.....
۶۸۸.....	سند آمایش استان کرمان.....
۷۲۶.....	سند آمایش استان هرمزگان.....
۷۴۸.....	سند آمایش استان خراسان جنوبی.....
۷۸۲.....	سند آمایش استان خراسان رضوی.....
۸۱۲.....	سند آمایش استان خراسان شمالی.....

به استناد جزء یک بند الف ماده ۲۶ قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران و ماده ۳۲ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور؛ شورایعالی آمایش سرزمین در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۱، سند آمایش استان اصفهان در افق ۱۴۰۴ را در دو قسمت راهبردی و اجرایی به شرح زیر تصویب نمود:

سند آمایش سرزمین استان اصفهان

ماده ۱- تعاریف و مفاهیم

در این سند اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

شورایعالی: شورایعالی آمایش سرزمین

دبیرخانه: دبیرخانه شورایعالی آمایش سرزمین

اهداف بنیادین توسعه فضایی استان: اهداف بنیادین برگرفته از اسناد فرادست سطوح ملی - منطقه ای و قابلیت ها و مسائل استان در قالب رویکرد تفکر ارزشی احصاء و مبنایی برای طراحی چشم انداز توسعه استان قرار می گیرد. **نقش ۱ استان در تقسیم کار ملی و منطقه ای:** نقش ها و مأموریت های استان در مقیاس ملی و منطقه ای بر اساس بررسی اسناد فرادست، مطالعات پشتیبان و تحلیل روندها و گرایشات عمده در طول دو دهه اخیر در استان، تعیین می گردد.

چشم انداز توسعه استان و مأموریت های آن: چشم انداز توسعه استان و مأموریت های آن مبتنی بر الزامات اسناد فرادست، اهداف بنیادین، قابلیت ها و مسائل اساسی استان، دیدگاه های نخبگان و مقامات ارشد استانی و منبعث شده از نقاط لنگرگاهی (عملکردهای اصلی استان، آوازه یا برند استان و ...) با رویکرد آینده نگاری ارائه می گردد. علاوه بر این، مأموریت های توسعه استان مبتنی بر الزامات درونی و بیرونی بیانیه چشم انداز، مسیر هدف و مأموریت استان در راستای تحقق چشم انداز را بیان می دارد.

راهبردهای پابرجا: از مهم ترین جهت گیری های توسعه آتی استان است که بر اساس سناریوهای متصور و سازمان فضایی وضع موجود استان تعیین می گردد.

شکل بندی کلان نظام فضایی: شکل بندی کلان نظام فضایی یا همان طرح پایه آمایش استان، مبتنی بر راهبردهای پابرجا و استنتاج الزامات فضایی این راهبردها، قلمروهای اصلی و مراکز عمده زیست و فعالیت، شبکه های اصلی زیربنایی و کریدورهای ارتباطی و قلمروهای اولویت دار توسعه فعالیت و استقرار جمعیت و قلمروهای نامناسب توسعه فعالیت و استقرار جمعیت استان را مشخص می نماید.

تخصص ها و اولویت های توسعه استان: تخصص های نواحی (مناطق) استان در قالب گُدهای تفصیلی تر فعالیت ها و عرصه های اولویت دار توسعه در این نواحی (مناطق) در راستای شکل بندی کلان نظام فضایی طرح می گردد.

سیاست‌های سرزمینی توسعه بخش‌ها در استان: مجموعه اقدامات و دستورالعمل‌های معینی که در جهت رسیدن به هدف یا اهداف موردنظر در برنامه آمایش استان، در چارچوب‌های راهبردهای مشخص شده تعیین و به اجرا گذاشته می‌شود.

تصویر سازمان فضایی استان در افق توسعه یافتگی: از رویهم گذاری لایه‌های مختلف شکل‌بندی الگوی استقرار فعالیت‌ها، الگوی نظام سکونتگاهی، الگوی نظام خدمات اجتماعی، الگوی نظام خدمات برتر، الگوی شبکه‌های زیربنایی به همراه لایه‌های پایه نظیر لایه‌های پهنه‌بندی‌های طبیعی، تقسیمات کشوری و ... تصویر شکل‌بندی سازمان فضایی استان را شکل می‌گیرد.

برنامه‌های اجرایی آمایش استان: مجموعه‌ای از طرح‌ها و پروژه‌های هماهنگ و هم‌راستا که در چارچوب یک برنامه (بخشی یا سرزمینی) شکل می‌گیرند و با اجرای آن‌ها در چارچوب جهت‌گیری‌های کلان و روش‌های اجرایی از پیش اندیشیده شده، هدف‌های برنامه آمایش استان محقق می‌شود.

آب قابل برنامه‌ریزی: سهم آب استان از منابع آب تجدیدپذیر حوضه‌های آبریز درجه ۲ سی‌گانه کشور که استان یکی از ذینفعان آن حوضه آبریز بوده و یا از طریق طرح‌های انتقال بین حوضه‌ای، منابع آب به استان منتقل می‌شود. منابع آب قابل برنامه‌ریزی شامل منابع متعارف (سطحی و زیرسطحی) و منابع آب غیرمتعارف (پساب و منابع آب شور و لب‌شور درون سرزمینی و منابع آب نمک‌زدایی دریا) می‌باشد.

ماده ۲- سند راهبردی آمایش استان اصفهان

۲-۱- اهداف بنیادین

- تقویت و پایدارسازی اقتصاد فرهنگ و هنر و تحکیم جایگاه استان در تعاملات ملی و بین‌المللی این حوزه
- ارتقای شاخص‌های زیست محیطی، حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع پایه، منابع طبیعی و بسترهای تولیدی و ذخائر ژنتیکی در چارچوب توسعه پایدار
- مدیریت صحیح منابع آب در زمینه‌های تولید، تامین و استحصال، انتقال، توزیع و اصلاح الگوهای مصرف
- ساماندهی سکونتگاه‌های شهری با توسعه مراکز ناحیه‌ای بیرون از منطقه متراکم مرکزی استان و در تعاملی سازنده با سکونتگاه‌های روستایی و عشایری و برخورداری شهروندان از آب، هوا و غذای سالم
- ارتقاء سطح کیفیت زندگی از طریق افزایش شاخص سطح سلامت، تامین اجتماعی و رفاه با تاکید بر بهبود آموزش، تقویت سرمایه اجتماعی و انسانی، رفع فقر و تحقق عدالت اجتماعی
- دستیابی به نقش تخصصی استان در بخش‌های مختلف و در سطوح منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی

— بهبود مستمر فضای کسب و کار و توسعه اقتصادی پایا و پویا مبتنی بر فعالیت های مزیت دار استان با تکمیل زنجیره ارزش کارکردی- فضایی بخش های کشاورزی، صنعت و خدمات

— پیشسازی اقتصاد دانش بنیان و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان

— تحرک بخشی به اقتصاد استان و ایجاد توازن منطقه ای با تاکید بر ایجاد فرصت های شغلی در بخش گردشگری، صنایع دستی و میراث فرهنگی و ارتقاء جایگاه استان به عنوان یکی از کانون ها و مقاصد اصلی گردشگری کشور

— ایجاد زیرساخت های حمل و نقل و توسعه مشارکت عمومی خصوصی در حوزه حمل و نقل

— ارتقاء سطح امنیت استان از طریق بکارگیری الزامات دفاعی، امنیتی، پدافند غیرعامل و مدیریت بحران در برنامه های توسعه ای استان

۲-۲ نقش استان در تقسیم کار ملی و منطقه ای

نقش و وظایف تخصصی استان در تقسیم کار ملی

آموزش، علم و فناوری:

— دانش بنیان و فن آوری اطلاعات و ارتباطات (منطقه ویژه علم و فناوری) دارای مقیاس عملکرد بین المللی

در قلمرو شهرستان های اصفهان و خمینی شهر (مناطق برنامه ریزی ۱ و ۲ استان) و عملکرد ملی در

شهرستان های کاشان، نجف آباد و لنجان (مناطق برنامه ریزی ۲، ۳ و ۷ استان)

— تولید علم و آموزش عالی دارای مقیاس عملکرد بین المللی در قلمرو شهرستان اصفهان (منطقه ۱ برنامه -

ریزی استان) و عملکرد ملی در قلمرو شهرستان کاشان (منطقه برنامه ریزی ۷ استان)

— گسترش آموزش های فنی و حرفه ای با تاکید بر صنایع دستی و روابط استاد شاگردی دارای مقیاس

عملکرد ملی در قلمرو شهرستان های اصفهان، کاشان، نایین، نجف آباد و شهرضا (مناطق برنامه ریزی ۱

، ۳، ۴، ۵ و ۷ استان)

— سلول های بنیادین و فناوری های زیستی در قلمرو شهرستان اصفهان (منطقه برنامه ریزی ۱ استان)

فرهنگ و هنر:

- جریان سازی عرصه فرهنگی و هنری دارای مقیاس عملکرد ملی-بین المللی در قلمرو شهرستان اصفهان (منطقه ۱ برنامه ریزی استان)

بهداشت و درمان:

- خدمات درمانی دارای مقیاس عملکرد ملی و بین المللی (کشورهای همسایه) در قلمرو شهرستان اصفهان (منطقه برنامه ریزی ۱ استان)
- خدمات نجات دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان های خوانسار و گلپایگان (منطقه ۶ برنامه ریزی استان)

صنعت و معدن:

- فلزات اساسی دارای مقیاس عملکرد ملی و بین المللی در قلمرو شهرستان های لنجان، مبارکه، نطنز و آران و بیدگل (مناطق برنامه ریزی ۲ و ۷ استان)
- نساجی، پوشاک و چرم دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان های اصفهان، کاشان، آران و بیدگل، خمینی شهر، نجف آباد، شاهین شهر و میمه، مبارکه و شهرضا (مناطق برنامه ریزی ۱، ۲، ۳، ۴ و ۷ استان)
- فرش ماشینی دارای مقیاس عملکرد ملی و بین المللی در قلمرو شهرستان های کاشان و آران و بیدگل (منطقه برنامه ریزی ۷ استان)
- شیمیایی، پالایش نفت و پتروشیمی دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان های اصفهان، شاهین شهر و میمه، شهرضا، فلاورجان، گلپایگان و نجف آباد (مناطق برنامه ریزی ۱، ۲، ۳، ۴ و ۶ استان)
- مصالح ساختمانی (سیمان، آجر، سفال، کاشی و سرامیک، انواع سنگ و چینی بهداشتی) دارای مقیاس عملکرد بین المللی و ملی در قلمرو شهرستان های اصفهان، برخوار، ناین، شاهین شهر و میمه، نجف آباد، فلاورجان، مبارکه، اردستان، شهرضا، کاشان، تیران و کرون و آران و بیدگل (مناطق برنامه ریزی ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۷ استان)
- صنایع هوایی و فضایی دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان شاهین شهر و میمه (منطقه برنامه ریزی ۳ استان)
- صنایع هسته ای دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان های اصفهان و نطنز (مناطق برنامه ریزی ۱ و ۷ استان)

- وسایل نقلیه موتوری (خودرو، قطعه‌سازی خودرو و موتورسیکلت بنزینی و برقی) و تجهیزات حمل و نقل دریایی دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های کاشان، نجف‌آباد، شاهین‌شهر و میمه، مبارکه، گلپایگان و شهرضا (مناطق برنامه‌ریزی ۲، ۳، ۴، ۶ و ۷ استان)
- ساخت و تعمیر انواع دیزل لوکوموتیو، تراموا، واگن‌های حمل بار و مسافر و سایر تجهیزات حمل و نقل ریلی دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های اصفهان و شهرضا (مناطق برنامه‌ریزی ۱ و ۴)
- ساخت، تعمیر و بروزرسانی ماشین‌آلات و تجهیزات صنعتی شامل انواع پمپ، کمپرسور، شیر، سوپاپ، بلبرینگ، چرخ‌دنده، تجهیزات مکانیکی انتقال نیرو، ماشین‌آلات متالوژی، استخراج معدنی، راه‌سازی، ساختمان و نسوز دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های اصفهان، شاهین‌شهر و میمه، نجف-آباد، فلاورجان، مبارکه، شهرضا و کاشان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳، ۴ و ۷ استان)
- ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی، وسایل ارتباطی، تجهیزات پزشکی، صنایع اپتیک و لوازم الکترونیکی خانگی دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های اصفهان، شاهین‌شهر و میمه و خمینی‌شهر (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲ و ۳ استان)
- صنایع تبدیلی، غذایی و آشامیدنی دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های اصفهان، کاشان، آران و بیدگل، شاهین‌شهر و میمه، خمینی‌شهر، نجف‌آباد، شهرضا، گلپایگان، خوانسار، تیران و کرون، لنجان، دهاقان و برخوار (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳، ۴، ۶ و ۷ استان)
- صنایع دارویی دارای مقیاس عملکرد ملی و بین‌المللی در قلمرو شهرستان اصفهان (منطقه برنامه‌ریزی ۱ استان)
- تجهیزات و تأسیسات گلخانه دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان دهاقان (منطقه برنامه‌ریزی ۴ استان)
- فعالیت‌های معدنی شامل استخراج و استحصال کانی‌های غیرفلزی دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شرق شهرستان اصفهان و شهرستان‌های خور و بیابانک، نایین، سمیرم، نطنز، برخوار، اردستان، شهرضا، دهاقان، تیران و کرون و آران و بیدگل (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۳، ۴، ۵ و ۷ استان)
- فعالیت‌های معدنی شامل استخراج و استحصال کانی‌های فلزی دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های نطنز، اردستان، نایین، خور و بیابانک و گلپایگان (مناطق برنامه‌ریزی ۵، ۶ و ۷ استان)

صنایع دستی:

- آموزش و تولید صنایع دستی دارای مقیاس عملکرد ملی و بین‌المللی در قلمرو شهرستان‌های اصفهان، برخوار، شهرضا، نایین و کاشان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۳، ۴، ۵ و ۷ استان)

بازرگانی

- بازرگانی خارجی در حوزه‌های آهن و فولاد، پتروشیمی، فرآورده‌های نفتی، صنایع دستی و فرش دستبافت و فرش ماشینی، محصولات باغی، فرآورده‌های لبنی و صیفی‌جات، طلا و فلزات گران‌بهاء و خدمات فنی و مهندسی، خوراکیها و سوغات دارای مقیاس عملکرد بین‌المللی در قلمرو شهرستان‌های اصفهان، کاشان، مبارکه و لنجان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲ و ۷)
- بازرگانی داخلی دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های اصفهان، خمینی‌شهر، نجف‌آباد، گلپایگان، کاشان، شهرضا و شاهین‌شهر و میمه (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳، ۴، ۶ و ۷)

میراث فرهنگی و گردشگری

- گردشگری تاریخی دارای مقیاس عملکرد ملی و بین‌المللی در قلمرو مناطق برنامه‌ریزی استان
- گردشگری فرهنگی و رویدادمحور دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های اصفهان، نایین، فریدونشهر و کاشان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۵، ۶ و ۷ استان)
- گردشگری طبیعی (کوهستان، کویر، حاشیه رودخانه‌ها و تالاب‌ها) دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های اصفهان، لنجان، چادگان، سمیرم، خوانسار، فریدونشهر، نطنز، کاشان، خور و بیابانک، نایین و آران و بیدگل (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۴، ۵، ۶ و ۷ استان)
- گردشگری سلامت در حوزه خدمات درمانی دارای مقیاس عملکرد ملی و بین‌المللی در قلمرو شهرستان‌های اصفهان و کاشان (مناطق برنامه‌ریزی ۱ و ۷ استان) و در حوزه خدمات نقاھت دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های گلپایگان و خوانسار (منطقه برنامه‌ریزی ۶ استان)
- گردشگری صنعتی دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های اصفهان، مبارکه، لنجان، شاهین‌شهر، نایین، نطنز و خور و بیابانک (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳، ۵ و ۷ استان)
- گردشگری دفاع مقدس دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان اصفهان، شهرضا و نجف‌آباد (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۳ و ۴ استان)
- گردشگری ورزشی (فوتبال، ورزش‌های سالنی و آبی و...) دارای مقیاس عملکرد ملی و بین‌المللی در قلمرو شهرستان‌های اصفهان، لنجان و مبارکه (مناطق برنامه‌ریزی ۱ و ۲ استان)

کشاورزی

- تولید سیب زمینی دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های فریدن، فریدونشهر، بویین و میاندشت، چادگان (منطقه برنامه‌ریزی ۶ استان) و سمیرم (منطقه برنامه‌ریزی ۴ استان)
- تولید گیاهان دارویی دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو مناطق برنامه‌ریزی استان
- تولید سیب درختی دارای مقیاس عملکرد ملی - بین‌المللی در قلمرو شهرستان سمیرم، دهاقان و شهرضا (منطقه برنامه‌ریزی ۴ استان)
- تولید پیاز در قلمرو شهرستان‌های اصفهان، فریدن و فلاورجان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲ و ۶ استان).
- تولید زعفران در قلمرو شهرستان‌های نطنز، نجف آباد، تیران و کرون، شاهین شهر و میمه، کاشان و آران و بیدگل (مناطق برنامه‌ریزی ۳ و ۷ استان)
- انار دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های شهرضا، اردستان، اصفهان، نطنز و کاشان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۴، ۵ و ۷ استان)
- تولید محصولات گلخانه (گل‌های شاخه‌بریده، گلدانی و فصلی، سبزی و صیفی، قارچ و نشاء) دارای مقیاس عملکرد بین‌المللی در قلمرو شهرستان‌های تیران و کرون، دهاقان، اصفهان و شهرضا، دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های مبارکه، فلاورجان، خمینی‌شهر، نجف‌آباد، شاهین‌شهر و میمه، (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳ و ۴)
- تولید گل محمدی در قلمرو شهرستان کاشان، نطنز، آران و بیدگل، شاهین شهر و میمه، گلپایگان، فریدن، فریدونشهر، بوئین و میاندشت، چادگان، سمیرم (مناطق برنامه‌ریزی ۳، ۴، ۶ و ۷ استان)
- تولید محصولات دامی و پرورش دام (گاو، گوسفند، بز) و طیور (مرغ گوشتی، مرغ تخم‌گذار، بوقلمون، شترمرغ، بلدرچین) دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو مناطق برنامه‌ریزی استان
- پرورش شتر دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های ناین، خور و بیابانک، آران و بیدگل و اردستان (مناطق برنامه‌ریزی ۵ و ۷)
- پرورش اسب دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستان‌های اصفهان، سمیرم، نجف‌آباد، برخوار، خمینی‌شهر، شاهین‌شهر و میمه و فلاورجان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳ و ۴ استان)
- تولید عسل در قلمرو شهرستان‌های اصفهان، خوانسار، شهرضا، نجف آباد و خمینی شهر (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳، ۴ و ۶ استان)
- تولید نهال گواهی شده در قلمرو شهرستانهای شهرضا و اردستان (مناطق برنامه‌ریزی ۴ و ۵ استان)

- تولید نهال اصیل و سالم در قلمرو شهرستانهای فلاورجان، مبارکه و نجف آباد (مناطق برنامه ریزی ۲ و ۳ استان)

- تولید نهال و اندام های تکثیری به روش کشت بافت در قلمرو شهرستانهای اصفهان، کاشان و اردستان (مناطق برنامه ریزی ۱، ۵ و ۷ استان)

- تولید ماهیان زینتی در قلمرو شهرستان کاشان (منطقه برنامه ریزی ۷ استان)

انرژی

- تولید انرژی الکتریکی دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو مناطق برنامه ریزی استان اصفهان

حمل و نقل:

- رانزیت و لجستیک دارای مقیاس عملکرد ملی در قلمرو شهرستانهای اصفهان، اردستان، نایین، نجف-آباد، مبارکه و کاشان (مناطق برنامه ریزی ۱، ۲، ۳، ۵ و ۷ استان)

سکونتگاهی:

- جریان ساز توسعه کیفی و بازآفرینی فضای شهری و تثبیت سکونتگاههای روستایی در مرکز کشور دارای مقیاس عملکرد ملی

دفاعی و امنیتی و پدافند غیرعامل

- تامین و پشتیبانی انسانی، فنی، توسعه، تحقیق و لجستیکی بخش دفاعی و امنیتی و پدافند غیرعامل دارای مقیاس عملکرد ملی - فراملی در قلمرو مناطق برنامه ریزی استان

نقش و وظایف تخصصی استان در تقسیم کار منطقه ای (منطقه ۴ کشور)

آموزش، علم و فناوری

- ارائه خدمات آموزش عالی دوره های کاردانی، کارشناسی و تحصیلات تکمیلی دارای مقیاس عملکرد منطقه ای در قلمرو شهرستانهای اصفهان، کاشان، خمینی شهر، نجف آباد، شهرضا، دهقان، گلپایگان، خوانسار و لنجان (مناطق برنامه ریزی ۱، ۲، ۳، ۴، ۶ و ۷ استان)

- ارائه خدمات آموزش فنی و حرفه ای دارای مقیاس عملکردی منطقه ای در قلمرو شهرستانهای اصفهان، کاشان و نجف آباد (مناطق برنامه ریزی ۱، ۳ و ۷ استان)

فرهنگ و هنر

- تولید محتواهای فرهنگی و هنری و جریان سازی عرصه فرهنگی و هنری دارای مقیاس عملکردی منطقه - ای در قلمرو شهرستان های اصفهان، خمینی شهر، نجف آباد، لنجان، کاشان، خوانسار، شاهین شهر و میمه، شهرضا، اردستان (مناطق برنامه ریزی استان)

بهداشت و درمان

- ارائه خدمات بهداشتی و درمانی دارای مقیاس عملکردی منطقه ای در قلمرو شهرستان های اصفهان، خمینی شهر، کاشان، گلپایگان، شهرضا، شاهین شهر و میمه و نجف آباد (مناطق برنامه ریزی ۱، ۲، ۳، ۴، ۶ و ۷ استان)

صنعت و معدن

- شامل تولید تجهیزات صنعت نفت و گاز، صنایع غذایی و مصالح ساختمانی دارای مقیاس عملکردی منطقه ای در مناطق برنامه ریزی استان

کشاورزی

- تولید میوه های سردرختی دارای مقیاس عملکرد منطقه ای در قلمرو شهرستان های نجف آباد، فلاورجان، تیران و کرون، خوانسار و گلپایگان (مناطق برنامه ریزی ۲، ۳ و ۶ استان)
- تولید پسته دارای مقیاس عملکرد منطقه ای در قلمرو شهرستان آران و بیدگل (منطقه برنامه ریزی ۷ استان)
- تولید صیفی و محصولات جالیزی دارای مقیاس عملکرد منطقه ای در قلمرو شهرستان های شاهین شهر و میمه، برخوار، نجف آباد، فلاورجان، شهرضا، کاشان و اصفهان (مناطق برنامه ریزی ۱، ۲، ۳، ۴ و ۷)

خدمات برتر

- پارک های علم و فناوری، مراکز رشد و فناوری، خدمات حرفه ای و کسب و کار، خدمات مالی و بازاریابی، خدمات مشاوره حقوقی، مراکز پژوهشی و تحقیق و توسعه، خدمات فنی و مهندسی با تاکید بر فعالیت های مزیت دار شهرستان های استان دارای مقیاس منطقه ای در قلمرو مناطق استان

۲-۳- چشم انداز توسعه استان

گزاره های چشم انداز با رعایت الزامات و ملاحظات دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل مبتنی بر اهداف بنیادین در سه مقیاس بین المللی، ملی و منطقه ای تنظیم شده است بطوری که:

- در مقیاس بین المللی، دروازه مرکز ارائه خدمات گردشگری تاریخی، طبیعی و سلامت در سطح بین الملل به ویژه کشورهای همسایه، بازاریابی و صادرات صنایع دستی، دارای نقش مؤثر در حوزه صنایع مادر و

نوین و دانش بنیان با جایگاه ویژه در حوزه فرهنگ، هنر، علم و فن آوری و ارائه الگوی جامع ایرانی-اسلامی در مدیریت و برنامه ریزی سرزمینی و شهری؛

- در مقیاس ملی، یکی از مقاصد اصلی گردشگری تاریخی، فرهنگی، طبیعی و رویدادمحور کشور، قطب ملی فعالیت های صنعتی در حوزه های آهن و فولاد، شیمیایی و پتروشیمی، تولید لوازم خانگی، خودرو و قطعات آن، مصنوعات طلا و نقره و سایر سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی، تولید صنایع دستی و فعالیت های فرهنگی، هنری، علمی، آموزشی و دانش بنیان؛

- در مقیاس منطقه ای، تامین کننده دانش فنی نوین برای بخش های مختلف اقتصادی منطقه، هماهنگ کننده و تنظیم کننده فرآیندهای لجستیکی منطقه و حوزه مرکزی کشور؛

۲-۴- مأموریت های توسعه استان

- توسعه گردشگری با توجه به ظرفیت ها و توانمندی های استان در انواع گردشگری (طبیعی، تاریخی، فرهنگی، دفاع مقدس، صنعتی، سلامت، روستایی و عشایری) به عنوان یکی از قطب های اصلی گردشگری کشور به منظور معرفی فرهنگ اصیل ایرانی اسلامی در سطح جهان و تقویت جایگاه گردشگری کشور در عرصه های بین المللی و در رقابت با سایر مقاصد گردشگری مطرح جهان و منطقه.

- به کارگیری ظرفیت ها و قابلیت های استان در راستای ارتقای سطح تعاملات اقتصادی، تجاری و فرهنگی استان در سطح بین المللی با توجه به اهمیت و جایگاه جهانی میراث فرهنگی، صنایع دستی و فرصت های گردشگری و ایجاد نظام کارآمد اقتصادی بر پایه آن و اتخاذ تدابیر موثر برای اشتغال پایدار.

- تامین نظام ارائه خدمات سلامت با کیفیت و عدالت محور و کاهش ناهنجاری ها و ارتقای سلامت اجتماعی و امنیت غذایی با تاکید بر حمایت از گروه های آسیب پذیر اجتماعی.

- تقویت و تجهیز و ارتقاء سطح کیفی مراکز درمانی با هدف معرفی توانایی ها و قابلیت های درمانی استان به منظور جذب گردشگران سلامت در سطح منطقه ای، ملی و بین المللی (با محوریت کشورهای همسایه).

- گسترش ورزش عمومی و حمایت از ورزش قهرمانی در رشته های مختلف با تاکید بر باشگاه داری حرفه ای و توجه ویژه به بخش خصوصی در توسعه ورزش و گسترش گردشگری ورزشی.

- تحکیم جایگاه استان به عنوان مرکز و کانون اصلی آفرینش های فرهنگی و هنری و ارتقاء کمی و کیفی فعالیت های مربوط در سطوح ملی و فراملی و مشارکت حداکثری مردمی در مدیریت و اجرای فعالیت های فرهنگی و هنری و ارائه خدمات فرهنگی هنری بر پایه فرصت و دسترسی برابر و با بهره گیری از فناوری های نوین.

- ایجاد نشاط و شادابی اجتماعی، تقویت و توسعه آیین و رسوم دینی، بومی و محلی با رویکرد تحکیم پیوندهای فAMILI و اجتماعی.
- احیاء و استقرار اصل مدیریت یکپارچه و بهم پیوسته منابع آب و تأمین منابع پایدار و مطمئن آب از طریق مهار و انتقال (درون حوضه‌ای و برون حوضه‌ای) آب، شناسایی و اجرای طرح‌های تأمین و تحویل آب شرب استان و سایر شهرهای تحت پوشش در چارچوب پدافند غیرعامل، بهره‌برداری بهینه از منابع آب در بخش‌های کشاورزی، صنعت و شرب با ارتقاء سطح فن‌آوری و بهره‌وری در بهره‌برداری از منابع آبی، کنترل افت سطح آب زیرزمینی آبخوان‌ها و استفاده از آب‌های غیرمتعارف.
- جهت‌گیری مناسب توسعه بخشی با توجه به محدودیت‌های منابع آب و اصلاح ساختار اقتصاد آب.
- کاهش آلودگی هوا به منظور بهبود شرایط محیط زیستی با اولویت مجموعه‌های شهری اصفهان از طریق گسترش استفاده از انرژی‌های پاک و جانشین و توسعه‌ی فناوری در بهره‌برداری از انرژی‌های تجدیدشونده با تاکید بر انرژی خورشیدی.
- تنظیم فرآیند توسعه استان برپایه‌ی توان محیطی سرزمین، ظرفیت برد و ملاحظات محیط زیستی به منظور ارتقای سطح پایداری توسعه، بهره‌برداری صحیح و حفاظت منابع آب و خاک و هوا، تنوع زیستی و ذخایر ژنتیکی.
- تعادل بخشیدن به نظام استقرار جمعیت و فعالیت در پهنه استان، تراکم زدایی از شهر اصفهان با توجه به ملاحظات زیست محیطی، تقویت نقش شهرهای متوسط و کوچک مستعد در خارج از محدوده مجموعه شهری اصفهان برای پذیرش برخی از نقش‌های محلی و منطقه‌ای آن و ساماندهی روستاها.
- توسعه متوازن کیفی و کمی، بهسازی و تجهیز زیرساخت‌های شبکه حمل و نقل جاده‌ای، ریلی، هوایی و افزایش سهم شبکه ریلی در ترانزیت منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی با ایجاد مراکز لجستیک و پارک‌های تخصصی حمل و نقل.
- بهبود وضعیت حمل و نقل همگانی جهت نیل به بهینه‌سازی مصرف انرژی، کاهش آلاینده‌های تولید شده و افزایش سطح ایمنی حمل و نقل جاده‌ای.
- دگرگونی ساختار فعالیت‌های صنعتی، توسعه‌ی صنایع از طریق ارتقای تولید و بهره‌وری و بهینه‌سازی مصرف انرژی و آب، با تاکید بر صنایع با فن‌آوری برتر و پاک و افزایش سهم تولیدات دانش پایه و رعایت ملاحظات محیط زیستی و ارزیابی توان سرزمین در توسعه‌ی صنعتی استان و ارتقاء سطح تعاملات اقتصادی، تجاری استان در سطح بین‌الملل.

- رقابت‌پذیر کردن محصولات معدنی در بازار داخل و خارج کشور با تأکید بر توسعه فن‌آوری اکتشاف و فرآوری و تکمیل زنجیره‌های تولید (کاهش خام‌فروشی) با لحاظ توسعه پایدار.
- توسعه خدمات فنی-مهندسی و خدمات تخصصی و خلاق با عملکرد بین‌المللی با تأکید بر خدمات پشتیبان تولید، خدمات گردشگری، بورس‌های تخصصی (فلزات اساسی)، خدمات مالی و بازرگانی به منظور تامین نیازهای توسعه ملی و پاسخگویی به تقاضای کشورهای منطقه.
- توسعه خدمات بازرگانی نوین و تقویت زیرساخت‌های مورد نیاز.
- توسعه صادرات کالاها و خدمات استان با تأکید بر صادرات کالاها و خدمات دانش بنیان یا دارای ارزش افزوده بالا.
- توسعه پایدار بخش کشاورزی با تأکید بر ارتقاء سطح فن‌آوری و بکارگیری روش‌های نوین تولید، افزایش بهره‌وری عوامل و منابع تولید به‌ویژه بهره‌برداری بهینه از منابع آب و خاک متناسب با ظرفیت واحدهای هیدرولوژی با رعایت الگوی کشت، تجهیز و توسعه منابع انسانی، بهبود و اصلاح نظام‌های بهره‌برداری.
- بهبود سطح درآمد و زندگی کشاورزان بر پایه اگر واکوسیستم، توسعه بخش کشاورزی با تأکید بر تولید محصولات کشاورزی عاری از باقیمانده سموم و آنتی‌بیوتیک‌ها (محصولات ویژه) و ارگانیک، گسترش روش‌های غیرشیمیایی کنترل آفات و بیماری‌ها، بهبود شاخص تغذیه و توجه به افزایش ارزش صادرات محصولات بخش به خارج از کشور.
- اصلاح و احیای مراتع و توسعه آبخیزداری در نواحی مستعد استان با هدف حفظ اراضی و نگهداشت آب و تضمین بهره‌برداری بلندمدت از این منابع و مبارزه با پیشروی کویر و خطر بیابان‌زایی.
- تامین زیرساخت‌های لازم در مناطق کمتر توسعه یافته و روستاها به منظور جذب سرمایه‌گذاری، با تأکید بر حفظ و نگهداری منابع محیطی و کارکردهای کشاورزی در فضاها، روستایی و عشایری و توسعه و بهبود کارکردهای اقتصادی غیرکشاورزی روستاها.
- توسعه زیرساخت‌های لازم برای رشد فعالیت‌های دانش بنیان از طریق ساماندهی مجموعه‌ای از مراکز علمی، پژوهشی و فناوری در قالب منطقه ویژه علم و فناوری اصفهان و پارک‌های علم و فناوری.
- تقویت و تجهیز مراکز آموزشی و تحقیقاتی استان با محدود کردن توسعه کمی سطوح پایه آموزش عالی و توسعه کیفی آن به نفع سطوح بالاتر به منظور دستیابی به مرزهای جدید دانش و فناوری، توسعه همکاری‌های علمی بین‌المللی و تامین نیروی انسانی متخصص مورد نیاز کشور و کشورهای منطقه.

- تحقق عدالت اجتماعی در بخش آموزش با تاکید بر بهبود بهره‌وری و توسعه‌ی آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در مناطق کم‌برخوردار با توجه به الزامات توسعه و گرایش‌های تخصصی فعالیت‌ها در استان.
- تامین امکانات و تجهیزات لازم متناسب با میزان آسیب‌های احتمالی برای پیشگیری، آمادگی، مقابله، بازسازی و بازتوانی در مقابله با بحران‌های احتمالی با توجه به نقش استان اصفهان به عنوان استان معین.

۲-۵- راهبردهای پابرجا

محیط زیست و منابع طبیعی:

- حفظ، احیا و مدیریت پایدار منابع طبیعی و محیط زیست (منابع آبی، جنگل‌ها و مراتع، هوا، خاک و گیاهان و جانوران)
- حفظ کیفیت و پایداری منابع آب زیرزمینی و سطحی و پیش‌بینی اقدامات حفاظتی و پایش منابع آب
- کاهش و کنترل انتشار آلاینده‌های زیست محیطی
- ساماندهی فعالیت‌های ناسازگار با محیط زیست و کاهش تمرکز گرایی از محدوده شهری اصفهان و توزیع متعادل خدمات و فعالیت‌ها

سرمایه اجتماعی:

- تهیه و اجرای برنامه‌های توسعه انسانی و توسعه اجتماعی
- اجرای طرح‌های ارتقای شاخص‌های سرمایه اجتماعی
- توانمندسازی و افزایش تاب‌آوری اجتماعی در جهت کاهش آسیب‌های اجتماعی

فرهنگ و هنر:

- توسعه ارتباطات فرهنگی بین مناطق مختلف در جهت هم‌افزایی ظرفیتهای دینی، قومیتی و زبانی
- تقویت و توسعه زیرساخت‌های اجتماعی، فرهنگی و هنری
- توسعه روابط فرهنگی هنری استان در حوزه بین‌الملل

میراث فرهنگی:

- توسعه کمی و کیفی حفاظت، مرمت، معرفی و احیای میراث فرهنگی منقول و غیرمنقول با مشارکت تمامی بخشهای دولتی و غیردولتی
- حفاظت، پژوهش و معرفی میراث ناملموس با بهره‌گیری از ذخایر فرهنگی و تاریخی ویژه استان

گردشگری و صنایع دستی:

- شناسایی پتانسیل‌ها و فرصت‌های بخش گردشگری و توسعه صنعت گردشگری در سطح استان (طبیعی، تاریخی-فرهنگی و سلامت و ...) جذب حداکثری سرمایه‌ها و حمایت از بخش خصوصی در زمینه توسعه، تجهیز و ارتقاء زیرساخت‌ها و امکانات گردشگری در مناطق مستعد جذب گردشگر

- تقویت و گسترش عملیات بازاریابی گردشگری در سطح ملی و بین‌المللی و ساماندهی تولید و توزیع اقلام تبلیغاتی گردشگری

- معرفی، آموزش، توسعه و ترویج صنایع دستی با توجه به ظرفیت‌های هر منطقه و شهرستان

- تقویت و گسترش عملیات بازاریابی صنایع دستی از طریق برند سازی اختصاصی صنایع دستی استان

آب:

- تامین آب پایدار متناسب با نیاز استان

- استقرار حکمرانی خوب براساس اصول و فرآیند مدیریت بهم پیوسته منابع آب مبتنی بر مدیریت تقاضا در سطح استان، حوضه‌های آبریز و محلی، ایجاد و توسعه نهادها و تشکلهای مردمی

- حفاظت از آبخوان‌ها و منابع آب زیرزمینی با عملیات آبخوان‌داری و کنترل و کاهش تدریجی بهره برداری از منابع آب زیرزمینی به ویژه در دشت‌های ممنوعه

- اصلاح الگوی مصرف در فعالیت‌های مختلف اقتصادی و افزایش راندمان آب در مصارف مختلف از طریق اصلاح قیمت آب برای بخش‌ها بویژه کشاورزی و صنعت

- ساماندهی شبکه‌های فرعی آبیاری

- ایجاد زمینه‌های لازم برای جلب مشارکت مردمی و بخش خصوصی در بهره برداری و مدیریت آب

- مدیریت جامع حوزه آبی زاینده رود

- استقرار شهر حساس به آب WSUD

- بکارگیری منابع آب نامتعارف نظیر بازچرخانی پساب، آب خاکستری، آب مجازی

کشاورزی:

- تنظیم الگوی کشت و بهره‌برداری بهینه از آب

- شناسایی مناطق کشت تخصصی براساس مزیت نسبی اراضی مختلف تحت پوشش

- گسترش کشت‌های گلخانه‌ای و صنایع تکمیلی و تبدیلی مرتبط با بخش کشاورزی

- ساماندهی نظام دامداری گسترده نواحی استان

- توسعه پایدار بخش کشاورزی با تاکید بر ارتقاء سطح فناوری و به کارگیری روش‌های نوین تولید، افزایش بهره وری عوامل و منابع تولید و تکمیل نمودن چرخه‌های تولید

انرژی:

- توسعه بهره‌برداری از انرژی‌های نو (بادی و خورشیدی)

- ارتقاء سطح بهره‌وری نیروگاه‌های موجود استان

- تامین انرژی و نوسازی و بهسازی شبکه‌های انتقال انرژی

علم و فن آوری:

- ارتقای سطح مهارت و تخصص نیروی کار استان از طریق اجرای برنامه های آموزشی متناسب با فعالیت های اقتصادی

- توسعه زیر ساخت های لازم برای رشد فعالیت های دانش بنیان از طریق ساماندهی مجموعه ای از مراکز علمی، پژوهشی و فناوری و پایدار نمودن ارتباط دائمی این مراکز با بخش های تولیدی استان و کشور
- توسعه شهرک های علمی و پارک های فن آوری و برپایی کریدور علمی و فن آوری و بازار دانایی

بهداشت و درمان:

- ارتقای سطح فرهنگ عمومی و افزایش نشاط اجتماعی و تامین سلامت جسمی، روحی، اجتماعی مردم
- تقویت، تجهیز و ارتقاء سطح کمی و کیفی مراکز بهداشتی و درمانی
- تامین نظام ارائه خدمات سلامت با کیفیت و عدالت محور

صنعت و معدن:

- بکارگیری فن آوری های برتر در زمینه استخراج و فرآوری محصولات معدنی به منظور ارتقاء بهره وری بخش معدن مبتنی بر توسعه پایدار

- ارتقاء بهره وری بخش صنعت مبتنی بر توسعه پایدار از طریق تکمیل و توسعه زنجیره ارزش و پایین دستی صنایع

حمل و نقل:

- توسعه متوازن کیفی و کمی، بهسازی و تجهیز زیرساخت های شبکه حمل و نقل جاده ای، ریلی و هوایی
- توسعه حمل و نقل ترکیبی و چندوجهی و ایجاد مدیریت یکپارچه کلیه شیوه های حمل و نقل
- توسعه و تقویت شبکه راه های استان
- بهسازی و نگهداری و هوشمندسازی شبکه راه های استان با هدف ارتقای ایمنی و برقراری تردد ایمن و روان
- نوسازی و بهبود شبکه حمل و نقل بار و مسافر

بازرگانی:

- مدیریت اثر بخش عرضه و تقاضای بازار
- ایجاد و گسترش نواحی صنعتی ویژه پردازش و صادرات مجدد در مناطق ویژه اقتصادی استان
- حمایت از برندسازی، شناسنامه دار شدن و هویت دهی به تولیدات استان
- مدیریت اثربخش واردات و توسعه صادرات غیرنفتی استان (توسعه صادرات کالاها و خدمات صادراتی)
- مدیریت اثربخش در فضای کسب و کار اینترنتی
- تکمیل و توسعه زنجیره ارزش

- گسترش و تقویت ظرفیت‌های نگهداری (سردخانه، سیلو و انبار) در قطب‌ها و مراکز تولید کشاورزی استان و پیوند بین مراکز تولید و مصرف

نظام سکونتگاهی و توزیع فضایی جمعیت:

- بهبود سکونتگاه‌ها و ارتقاء بهره‌وری از فضاهای کالبدی شهری و روستایی بر مبنای برنامه‌ریزی «با مردم»
- مطالعه و اجرای طرح‌های تثبیت جمعیت روستایی
- تعادل بخشیدن به نظام استقرار جمعیت و فعالیت در پهنه استان و تراکم زدایی از کلان شهر اصفهان بر مبنای قابلیت و پتانسیل تامین زیرساخت‌های اساسی
- جلوگیری از ایجاد سکونتگاه‌های غیررسمی
- جلوگیری از افزایش تعداد و گسترش محدوده شهرهای منطقه شهری اصفهان و سوق جمعیت مازاد به شهرهای جدید موجود (بهارستان، مجلسی و فولادشهر)

مدیریت نهادی:

- ساماندهی و اعمال مدیریت جامع بر اراضی ملی
- سنددار نمودن اراضی کشاورزی در جهت حفظ کاربری و افزایش توانمندی اقتصادی کشاورزان
- ساماندهی و یکپارچه‌سازی اسناد مالکیت شهری و روستایی

دفاعی - امنیتی، پدافند غیر عامل و مخاطرات طبیعی:

- اجرای مفاد سیاست‌های ملی در حوزه دفاعی - امنیتی، پدافند غیر عامل و مخاطرات طبیعی
- جلوگیری از ایجاد و توسعه صنایع پرخطر در مجاورت شهرها و سکونتگاه‌ها
- شناسایی محدوده‌های پرخطر و پهنه‌های سرزمینی بر اساس شدت خطر و نوع مخاطرات

۲-۶- شکل‌بندی کلان نظام فضایی استان (تصویر چشم‌انداز توسعه استان)

قلمروهای اولویت‌دار استقرار جمعیت

- بخش‌هایی از شهرستان‌های برخوار و شاهین‌شهر و میمه در شمال منطقه شهری، بخش‌هایی از شهرستان - های نجف‌آباد و تیران و کرون در غرب منطقه شهری، بخش‌هایی از شهرستان‌های لنجان، مبارکه، دهاقان و شهرضا در جنوب منطقه شهری و بخش‌هایی از شهرستان اصفهان در شرق منطقه شهری و خارج از شعاع ۵۰ کیلومتری اصفهان دارای اولویت استقرار جمعیت در منطقه مرکزی استان می‌باشند.
- در شمال استان، بخش‌هایی از قلمرو شهرستان‌های نطنز، کاشان، آران و بیدگل و اردستان دارای اولویت استقرار جمعیت می‌باشند.
- در غرب استان بخش‌هایی از قلمرو شهرستان گلپایگان دارای اولویت استقرار جمعیت می‌باشند.

قلمروهای نامناسب استقرار جمعیت و فعالیت

- حریم رودخانه‌ها و مسیل‌های بزرگ، محدوده و حریم سدها و دریاچه‌های پشت آن‌ها محدود کننده استقرار جمعیت و سکونتگاه‌ها است.
- محدوده‌های نظامی، امنیتی، هسته‌ای و حریم‌های آن‌ها، حریم شهرک‌ها و مراکز بزرگ صنعتی، حریم راه‌ها، راه آهن، خطوط انتقال انرژی، فرودگاه‌ها و پهنه‌های دفع پسماندهای ویژه از محدود کننده استقرار جمعیت و سکونتگاه‌ها است.

قلمروهای دارای محدودیت استان اصفهان برای استقرار جمعیت و فعالیت

- وجود گسل‌های فعال و نیمه فعال در قلمرو کل استان از مهم‌ترین محدود کننده‌های استقرار جمعیت و سکونتگاه‌ها هستند.
- مناطق حفاظتی و تحت مدیریت و محدوده‌های مشخص طبیعی همچون تالاب گاوخونی و دریاچه نمک محدود کننده استقرار جمعیت و سکونتگاه‌ها است.
- پهنه‌های دارای فرونشست زمین در قلمرو بخش‌هایی از شهرستان‌های شهرضا، اصفهان، برخوار، شاهین‌شهر و میمه، نجف‌آباد، فریدن و... محدود کننده استقرار جمعیت و سکونتگاه‌ها است.
- پهنه‌های دارای فرسایش بادی و شن‌های روان در قلمرو بخش‌هایی از شهرستان‌های خور و بیابانک، ناین، اردستان، آران و بیدگل و شرق شهرستان اصفهان محدود کننده استقرار جمعیت و سکونتگاه‌ها است.

قلمروهای اولویت‌دار استقرار گردشگری:

- شهرستان‌های اصفهان، کاشان، ناین، اردستان، نطنز، آران و بیدگل و شهرضا قلمرو اولویت‌دار گردشگری فرهنگی و تاریخی هستند.
- شهرستان‌های اصفهان، نجف‌آباد و شهرضا قلمرو اولویت‌دار گردشگری دفاع مقدس هستند.
- شهرستان‌های اصفهان، فریدونشهر، فریدن، بویین و میاندشت، چادگان، سمیرم، شهرضا و دهاقان در پهنه غربی و جنوبی استان با دارا بودن زندگی عشایری، تنوع قومیت‌ها و پیروان مذاهب مختلف قلمرو اولویت‌دار گردشگری فرهنگی (مردم‌نگارانه و رویدادمحور) هستند.
- شهرستان‌های فریدن، فریدونشهر، چادگان، بویین و میاندشت گلپایگان و خوانسار (منطقه برنامه‌ریزی ۶ استان) و شهرستان‌های سمیرم و دهاقان (منطقه برنامه‌ریزی ۴ استان) به دلیل قرارگیری در محدوده سلسله

- جبال زاگرس و برف گیر بودن عرصه‌های از آن و همچنین پهنه کوه کرکس در شهرستان‌های نطنز و کاشان (منطقه برنامه‌ریزی ۷ استان) قلمرو اولویت‌دار گردشگری طبیعی (کوهستان) هستند.
- پهنه کویری استان شامل شهرستان‌های خور و بیابانک، ناین، اردستان، آران و بیدگل و شرق شهرستان اصفهان قلمرو اولویت‌دار گردشگری طبیعی (کویر) هستند.
  - محور زاینده‌رود شامل شهرستان‌های چادگان، لنجان، مبارکه، فلاورجان و اصفهان به همراه محدوده تالاب گاوخونی و دریاچه سدها و سایر رودخانه‌های دائمی و فصلی استان قلمرو اولویت‌دار گردشگری طبیعی هستند.
  - مراکز بزرگ صنعتی استان همچون ذوب‌آهن، فولاد مبارکه، پتاس خور و بیابانک و معادن شهرستان‌های ناین و نطنز قلمرو اولویت‌دار گردشگری صنعت هستند.
  - شهرهای اصفهان و کاشان قلمرو اولویت‌دار گردشگری سلامت (خدمات بهداشتی و درمانی) و شهرستان‌های خوانسار و گلپایگان جزء قلمرو گردشگری سلامت (نقاها) هستند.

قلمروهای نامناسب استقرار زیرساخت‌های گردشگری

- حریم رودخانه‌ها و مسیل‌های بزرگ، محدوده و حریم سدها و دریاچه‌های پشت آن‌ها محدود کننده استقرار زیرساخت‌های گردشگری است.

قلمروهای دارای محدودیت استان اصفهان برای استقرار زیرساخت‌های گردشگری

- محدوده‌های نظامی، امنیتی، هسته‌ای و حریم‌های آن‌ها، حریم شهرک‌ها و مراکز بزرگ صنعتی، حریم راه‌ها، راه آهن، خطوط انتقال انرژی، فرودگاه‌ها و پهنه‌های دفع پسماندهای ویژه از محدود کننده استقرار زیرساخت‌های گردشگری است.

قلمروهای اولویت‌دار استقرار صنعت و معدن:

- شهرستان‌های مبارکه، لنجان، نطنز، آران و بیدگل، دهاقان و شهرضا (مناطق برنامه‌ریزی ۲، ۴ و ۷ استان) قلمرو اولویت‌دار استقرار تکمیل زنجیره تولید فولاد
- شهرستان‌های خور و بیابانک، ناین، کاشان و نطنز (مناطق برنامه‌ریزی ۵ و ۷ استان) قلمرو اولویت‌دار توسعه و استقرار صنایع سنگ ساختمانی (استخراج، فرآوری و تکمیل زنجیره تولید مواد معدنی)
- شهرستان‌های اصفهان، شاهین شهر و میمه، نطنز، نجف‌آباد، خمینی شهر، آران و بیدگل، لنجان، مبارکه و شهرضا (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳، ۴ و ۷ استان) قلمرو اولویت‌دار استقرار صنایع نساجی و پوشاک

- شهرستان خوروبابانک (منطقه برنامه‌ریزی ۵ استان) قلمرو اولویت‌دار توسعه و استقرار صنایع پتاس (استخراج، فرآوری و تکمیل زنجیره تولید مواد معدنی)
- شهرستان‌های کاشان، گلپایگان، تیران و کرون، نجف‌آباد، برخوار و نایین (مناطق برنامه‌ریزی ۳، ۵، ۶ و ۷ استان) قلمرو اولویت‌دار توسعه و استقرار صنایع خودرو و قطعه‌سازی خودرو (منطقه ویژه اقتصادی کاشان)
- شهرستان‌های آران و بیدگل، اردستان، نایین، خوروبابانک و شرق شهرستان اصفهان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۵ و ۷ استان) قلمرو اولویت‌دار توسعه و استقرار صنایع معدنی کانی‌های استحصالی از کویر و دریاچه نمک (تکمیل زنجیره تولید مواد معدنی)
- شهرستان شهرضا (منطقه برنامه‌ریزی ۴ استان) قلمرو اولویت‌دار استقرار تکمیل زنجیره تولید محصولات پایین دستی پتروشیمی (تبدیلات گازی) و تجهیزات نفت و گاز (منطقه ویژه اقتصادی شهرضا)
- شهرستان شهرضا، شرق شهرستان اصفهان و کاشان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۴ و ۷ استان) قلمرو اولویت‌دار توسعه و استقرار صنایع ریلی (منطقه ویژه اقتصادی شرق)
- شهرستان‌های کاشان و آران و بیدگل (منطقه برنامه‌ریزی ۷ استان) قلمرو اولویت‌دار تکمیل زنجیره تولید فرش ماشینی
- شهرستان‌های برخوار، شاهین‌شهر و میمه، آران و بیدگل، نطنز، اردستان، شهرضا، دهقان، تیران و کرون، نایین و شرق شهرستان اصفهان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۳، ۵ و ۷ استان) قلمرو اولویت‌دار توسعه و استقرار صنایع مصالح ساختمانی (آجر، سفال، کاشی و سرامیک)
- شهرستان شاهین‌شهر و میمه (منطقه برنامه‌ریزی ۳ استان) قلمرو اولویت‌دار توسعه و استقرار صنایع هوایی (منطقه ویژه صنایع هوایی شاهین‌شهر-هسا)
- شهرستان‌های خمینی‌شهر، لنجان، اصفهان و شاهین‌شهر و میمه (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲ و ۳ استان) قلمرو اولویت‌دار توسعه و استقرار صنایع الکترونیک و IT (منطقه ویژه اقتصادی IT لنجان)
- شهرستان‌های فریدن، فریدونشهر، چادگان، خوانسار، گلپایگان، بوین و میاندشت (منطقه برنامه‌ریزی ۶ استان)، سمیرم و دهقان (منطقه برنامه‌ریزی ۴ استان) قلمرو اولویت‌دار توسعه و استقرار صنایع غذایی و تبدیلی محصولات کشاورزی (تکمیل زنجیره تولید محصولات کشاورزی)
- شهرستان‌های دهقان، شهرضا و اصفهان قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار صنایع فرآوری و تولید قطعات نسوز

- شهرستان دهاقان قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار صنایع تجهیزات گلخانه
- شهرستان‌های اصفهان و شاهین‌شهر و میمه قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار صنایع اب‌تیک
- شهرستان‌های ناین، نطنز، آران و بیدگل و شرق شهرستان اصفهان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۵ و ۷ استان) قلمرو اولویت‌دار توسعه و استقرار فرآوری سنگ آهن (تکمیل زنجیره تولید مواد معدنی)
- شهرستان‌های اردستان، خور و بیابانک و ناین (منطقه برنامه‌ریزی ۵ استان) قلمرو اولویت‌دار توسعه بهره‌برداری از کانی‌های فلزی ارزشمند (طلا، مس، سرب و روی)
- شهرستان‌های خور و بیابانک، ناین، اردستان، نطنز، کاشان، آران و بیدگل و شرق شهرستان اصفهان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۵ و ۷ استان) قلمرو اولویت‌دار توسعه فعالیت معدنی

قلمروهای نامناسب استقرار صنعت و معدن

- شرایط کوهستانی مناطق غربی و جنوبی استان به دلیل بالا بودن شیب زمین و قرارگیری در گستره تامین آبی استان و منطقه ۴ کشور قلمرو نامناسب استقرار صنعت و صنایع معدنی
- دشت‌های دارای فرونشست در محدوده شهرستان‌های فریدن، فریدونشهر، چادگان، بویین و میاندشت، شهرضا و سمیرم قلمرو نامناسب استقرار صنعت و صنایع معدنی
- گسل‌ها و حریم آن‌ها، بستر و حریم رودخانه‌ها، محدوده و حریم سدها و دریاچه‌های آن‌ها و نواحی تحت مدیریت حفاظت محیط زیست قلمرو نامناسب استقرار صنعت و معدن
- پهنه‌های فرسایش بادی در محدوده شهرستان‌های اردستان، آران و بیدگل، نطنز و شرق شهرستان اصفهان قلمرو نامناسب استقرار صنعت و معدن

قلمروهای دارای محدودیت استان اصفهان برای استقرار صنعت و معدن

- مشخص‌ترین قلمروهای دارای محدودیت استان اصفهان برای استقرار صنعت، شعاع زیست محیطی ۵۰ کیلومتری شهر اصفهان است که منطبق با مجموعه شهری اصفهان است.
- به دلیل کمبود شدید آب و شرایط کیفی آب و هوایی، کل قلمرو استان برای استقرار صنایع آب‌بر و آلاینده دارای محدودیت است.
- حریم ۱۱۰ شهر استان، محدوده روستاها، حریم خطوط انتقال نیرو، گاز و فرآورده‌های نفتی و محدوده‌های نظامی قلمروهای دارای محدودیت استان اصفهان برای استقرار صنعت
- کلیه محدودیت‌های ذکر شده برای فعالیت صنعتی و معدنی در قانون معادن

قلمروهای اولویت‌دار استقرار کشاورزی:

- شهرستان‌های دهاقان، تیران و کرون، گلپایگان، خمینی‌شهر، فلاورجان، لنجان، مبارکه، برخوار، شاهین-شهر و میمه، نجف‌آباد، سمیرم، شهرضا، چادگان، فریدن، آران و بیدگل، کاشان و اصفهان قلمرو دارای اولویت توسعه کشت گلخانه‌ای (سبزی و صیفی، گل، قارچ و نشاء)
- مناطق برنامه‌ریزی استان قلمرو دارای اولویت توسعه کشت گیاه‌شهرستان‌های فریدن، فریدونشهر، چادگان، بویین و میاندشت (منطقه برنامه‌ریزی ۶ استان) و سمیرم (منطقه برنامه‌ریزی ۴ استان) قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار واحدهای پرورش طیور (مرغ گوشتی و تخم‌گذار، بوقلمون و بلدرچین)
- شهرستان‌های دهاقان، شهرضا، برخوار، نطنز، اردستان، ناین، خور و بیابانک، ران و بیدگل، کاشان و شرق شهرستان اصفهان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۳، ۴، ۵ و ۷ استان) قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار واحدهای پرورش شترمرغ
- شهرستان‌های خور و بیابانک، اردستان، آران و بیدگل، ناین، شهرضا و شرق شهرستان اصفهان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۴، ۵ و ۷ استان) قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار واحدهای پرورش شتر
- مناطق برنامه‌ریزی استان قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار واحدهای پرورش دام سبک‌پربازده
- شهرستان‌های سمیرم، خمینی‌شهر، شاهین‌شهر و میمه، شاهین‌شهر و میمه، برخوار، نجف‌آباد، فلاورجان و اصفهان (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳ و ۴ استان) قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار واحدهای پرورش اسب
- شهرستان کاشان (منطقه برنامه‌ریزی ۷ استان) قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار واحدهای پرورش آبزیان تزئینی (شهرک ماهیان تزئینی کاشان)
- شهرستان‌های آران و بیدگل، اردستان، ناین، اصفهان، کاشان، خور و بیابانک، شاهین‌شهر و میمه، نطنز، گلپایگان، برخوار و شهرضا (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۴، ۵ و ۷ استان) قلمرو دارای اولویت توسعه کشت پسته
- شهرستان‌های نجف‌آباد، شهرضا، کاشان، آران و بیدگل، نطنز، اردستان، اصفهان، آران و بیدگل، شاهین‌شهر و میمه، برخوار، خور و بیابانک و مبارکه (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۳، ۴، ۵ و ۷ استان) قلمرو دارای اولویت توسعه کشت انار
- شهرستان خور و بیابانک (منطقه برنامه‌ریزی ۵ استان) قلمرو دارای اولویت توسعه کشت خرما

- شهرستان های فریدن، فریدونشهر، بوئین میاندشت، چادگان، فلاورجان، گلپایگان، سمیرم، اصفهان، خوانسار، خمینی شهر، نجف آباد، تیران و کرون، شاهین شهر و میمه، مبارکه (مناطق برنامه ریزی ۱، ۲، ۳، ۴ و ۶ استان) قلمرو دارای اولویت حفظ و استقرار کشت سیب زمینی
- شهرستان های فریدن، فریدونشهر، بوئین و میاندشت، سمیرم، نجف آباد، اردستان، شاهین شهر و میمه، مبارکه، چادگان، اصفهان و فلاورجان (مناطق برنامه ریزی ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶ استان) قلمرو دارای اولویت حفظ و استقرار کشت پیاز
- شهرستان های اصفهان، خوانسار، شهرضا، نجف آباد و خمینی شهر (مناطق برنامه ریزی ۱، ۲، ۳، ۴ و ۶ استان) قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار واحدهای تولید عسل
- شهرستان های نجف آباد، شهرضا، نطنز، برخوار، شاهین شهر و میمه، گلپایگان، فریدن، چادگان، بوئین و میاندشت، دهاقان و شرق شهرستان اصفهان (مناطق برنامه ریزی ۱، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ استان) قلمرو دارای اولویت حفظ و استقرار واحدهای پرورش دام شیری
- شهرستان های نطنز، نجف آباد، تیران و کرون، شاهین شهر و میمه، کاشان و آران و بیدگل (مناطق برنامه ریزی ۳ و ۷ استان) قلمرو دارای اولویت توسعه کشت زعفران
- شهرستان های کاشان، نطنز، آران و بیدگل، شاهین شهر و میمه، گلپایگان، فریدن، فریدونشهر، بوئین و میاندشت، چادگان، سمیرم، نجف آباد، تیران و کرون (مناطق برنامه ریزی ۳، ۴، ۶ و ۷ استان) قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار کشت گل محمدی
- شهرستان های سمیرم، دهاقان و جنوب شهرضا (منطقه برنامه ریزی ۴ استان) قلمرو دارای اولویت حفظ و استقرار کشت سیب درختی
- شهرستان های شاهین شهر و میمه، برخوار، فلاورجان، کاشان، آران و بیدگل، نطنز، اردستان، فریدن، فریدونشهر، چادگان، اصفهان (مناطق برنامه ریزی ۱، ۲، ۳، ۵، ۶ و ۷) قلمرو دارای اولویت استقرار کشت صیفی و محصولات جالیزی
- شهرستان های نجف آباد، فلاورجان، تیران و کرون، مبارکه، لنجان، خوانسار و گلپایگان، خمینی شهر، کاشان، نطنز، چادگان، فریدونشهر، بوئین و میاندشت، سمیرم (مناطق برنامه ریزی ۲، ۳ و ۶ استان) قلمرو دارای اولویت حفظ و استقرار درختان میوه
- شهرستان های شهرضا، اردستان، فلاورجان، مبارکه، نجف آباد، اصفهان، کاشان، تیران و کرون (مناطق برنامه ریزی ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۷ استان) قلمرو دارای اولویت توسعه کشت و تولید نهال

قلمروهای نامناسب استقرار کشاورزی استان اصفهان:

- اراضی با شیب زیاد و سنگی غرب و جنوب استان و پهنه‌های شن‌زار و فرسایش بادی موجود در شمال و شرق استان قلمروهای نامناسب استقرار کشاورزی

قلمروهای دارای محدودیت استان اصفهان برای استقرار کشاورزی:

- به دلیل کمبود آب و منفی شدن بیلان آبی دشت‌ها سراسر استان برای توسعه زراعت در قلمروهای دارای محدودیت
- محدوده و حریم سکونتگاه‌های شهری، محدوده‌های نظامی و اتمی و حرایم آن‌ها، حرایم خطوط انتقال انرژی و فرآورده‌های نفتی در سراسر استان قلمروهای دارای محدودیت استان اصفهان برای توسعه واحدهای دام و طیور

قلمروهای اولویت‌دار استقرار خدمات:

- شهرستان‌های اصفهان، خمینی‌شهر، کاشان، نجف‌آباد، لنجان و شاهین‌شهر و میمه (مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳ و ۷ استان) قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار خدمات برتر (شامل پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد و فناوری، خدمات حرفه‌ای و کسب و کار، خدمات مالی، بیمه و بازاریابی، خدمات مشاوره حقوقی، مراکز پژوهشی و تحقیق و توسعه، خدمات فنی و مهندسی)
- شرق شهرستان اصفهان و شهرستان اردستان و نایین (هاب لجستیک اصفهان)، شهرستان نجف‌آباد (پارک لجستیک محصولات کشاورزی) و شهرستان مبارکه (پارک لجستیک صنعت) قلمرو دارای اولویت توسعه خدمات حمل و نقل
- مجموعه شهری اصفهان قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار خدمات تخصصی خودرویی
- مجموعه شهری اصفهان و شهرستان نایین قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار خدمات تخصصی ماشین‌آلات معدنی و راهسازی
- شهر اصفهان قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار خدمات بازرگانی فلزات و سنگ‌های قیمتی
- شهرستان‌های اصفهان، خمینی‌شهر، کاشان، شاهین‌شهر و میمه، نجف‌آباد، گلپایگان و شهرضا قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار خدمات درمانی
- شهرستان‌های اصفهان، نجف‌آباد و کاشان قلمرو دارای اولویت توسعه و استقرار خدمات آموزش فنی و حرفه‌ای

قلمروهای نامناسب استقرار خدمات استان اصفهان:

- اراضی با شیب زیاد و سنگی غرب و جنوب استان و پهنه‌های شن‌زار و فرسایش بادی موجود در شمال و شرق استان، قلمروهای نامناسب استقرار خدمات
- گسل‌ها و حریم آن‌ها، بستر و حریم رودخانه‌ها، محدوده و حریم سدها و دریاچه‌های آن‌ها و نواحی تحت مدیریت حفاظت محیط زیست قلمرو نامناسب استقرار خدمات

قلمروهای دارای محدودیت استان اصفهان برای استقرار خدمات:

- به دلیل کمبود آب و منفی شدن بیلان آبی دشت‌ها سراسر استان برای توسعه خدمات آب‌بر در قلمروهای دارای محدودیت
- محدوده‌های نظامی و اتمی و حریم آن‌ها، حریم خطوط انتقال انرژی و فرآورده‌های نفتی در سراسر استان قلمروهای دارای محدودیت استان اصفهان برای توسعه خدمات در قلمروهای دارای محدودیت

ماده ۳ - سند اجرایی آمایش استان اصفهان

۳-۱- تخصص‌ها و اولویت‌های توسعه استان

تخصص‌ها و اولویت‌های توسعه استان اصفهان بر اساس مناطق برنامه‌ریزی:

منطقه ۱: دانش‌بنیان، فرهنگ و هنر، خدمات برتر، لجستیک، صنعت و معدن (صرفاً برای شرق شهرستان اصفهان)، آموزش، بازرگانی، صنایع دستی و گردشگری (طبیعی، سلامت، تاریخی، فرهنگی)، کشاورزی (دام و طیور و آبزیان، گلخانه، گیاهان دارویی)

منطقه ۲: دانش‌بنیان، هنر (آیینی و نمایشی)، خدمات، صنعت، کشاورزی (گلخانه، گیاهان دارویی)، لجستیک، گردشگری (صنعت، طبیعی)

منطقه ۳: هنر (نمایشی)، کشاورزی (دام و طیور، گلخانه، گیاهان دارویی، آبزیان)، صنعت، خدمات، آموزش، بازرگانی، لجستیک، گردشگری (طبیعی)

منطقه ۴: هنر (تجسمی)، کشاورزی (دام و طیور و آبزیان، گلخانه، گیاهان دارویی)، آموزش، صنعت، صنایع دستی و گردشگری (مذهبی، عشایر، طبیعی)

منطقه ۵: فرهنگ (میراث معنوی)، معدن، صنایع معدنی، صنایع دستی و گردشگری (کویر)، کشاورزی (دام و طیور، نخلستان، گیاهان دارویی)

منطقه ۶: فرهنگ (مفاخر فرهنگی) و هنر (موسیقی)، کشاورزی (دام و طیور و آبزیان، گلخانه، گیاهان دارویی)، صنعت، صنایع دستی و گردشگری (طبیعی، عشایر، سلامت)

منطقه ۷: فرهنگ (فرهنگ مکتوب)، صنعت، معدن، خدمات، بازرگانی، آموزش، صنایع دستی و گردشگری (طبیعی، مذهبی، تاریخی، کویر، سلامت)، کشاورزی (گیاهان دارویی، گلخانه، دام و طیور، آبزیان)

تخصص‌ها و اولویت‌های توسعه استان اصفهان بر اساس شهرستان‌ها

اصفهان: دانش‌بنیان، فرهنگ و هنر، خدمات برتر، لجستیک، کشاورزی (دام و طیور، آبزیان، گلخانه، گیاهان دارویی)، صنعت و معدن (صرفاً برای شرق شهرستان اصفهان)، آموزش، بازرگانی، صنایع دستی و گردشگری (طبیعی، سلامت، تاریخی، فرهنگی)

خمینی‌شهر: هنر (آیینی)، خدمات، کشاورزی (گلخانه، گیاهان دارویی)، صنایع تبدیلی

فلورجان: صنعت (با تکنولوژی پیشرفته)، کشاورزی (گلخانه، گیاهان دارویی)، گردشگری (طبیعی)

لنجان: هنر (نمایشی)، دانش‌بنیان، صنعت (با تکنولوژی پیشرفته)، کشاورزی (گلخانه، گیاهان دارویی)، گردشگری (صنعت، طبیعی)

مبارکه: هنر (آیینی)، صنعت (با تکنولوژی پیشرفته)، کشاورزی (گلخانه، گیاهان دارویی)، لجستیک، گردشگری (صنعت، طبیعی)

برخور: هنر (آیینی)، کشاورزی (دام و طیور، گلخانه، گیاهان دارویی)، خدمات، بازرگانی

تیران و کرون: کشاورزی (دام و طیور، گلخانه، گیاهان دارویی)، صنعت (با تکنولوژی پیشرفته)، گردشگری (طبیعی)

شاهین‌شهر و میمه: دانش‌بنیان، هنر (نمایشی)، صنعت (با تکنولوژی پیشرفته)، کشاورزی (دام و طیور، گلخانه، گیاهان دارویی)، معدن، بازرگانی، خدمات، گردشگری

نجف‌آباد: دانش‌بنیان، هنر (سینما)، کشاورزی (دام و طیور، آبزیان، گلخانه و گیاهان دارویی)، صنعت (با تکنولوژی پیشرفته)، معدن (خارج از شعاع زیست محیطی اصفهان)، آموزش، لجستیک، گردشگری (طبیعی)

دهاقان: کشاورزی (دام و طیور، گلخانه، گیاهان دارویی)، آموزش، گردشگری (عشایر، طبیعی)، صنعت و معدن (صنایع تبدیلی، صنایع معدنی، تکمیل زنجیره ارزش فولاد)

سمیرم: کشاورزی (دام و طیور، آبزیان، گلخانه، گیاهان دارویی) صنایع دستی و گردشگری (عشایر، طبیعی)، معدن

شهرضا: هنر (تجسمی)، کشاورزی (دام و طیور، آبزیان، گیاهان دارویی، گلخانه)، آموزش، صنعت و معدن (خارج از شعاع زیست محیطی اصفهان)، صنایع دستی و گردشگری (مذهبی، طبیعی)

اردستان: کشاورزی (دام و طیور، گیاهان دارویی)، صنعت و معدن، خدمات، گردشگری

خوروپیانانک: کشاورزی (دام و طیور، نخلستان، گیاهان دارویی)، معدن، صنعت، گردشگری (کویر)
نابین: فرهنگ (میراث معنوی)، کشاورزی (دام و طیور، گیاهان دارویی)، معدن، صنعت، صنایع دستی و گردشگری (کویر و صنعت)

بوین میاندشت: کشاورزی (دام و طیور و آبزیان، گیاهان دارویی)، صنایع تبدیلی، گردشگری (طبیعی)، معدن
چادگان: کشاورزی (دام و طیور و آبزیان، گلخانه، گیاهان دارویی)، صنایع تبدیلی، گردشگری (طبیعی)، معدن
خوانسار: فرهنگ (مفاخر فرهنگی)، کشاورزی (دام و طیور و آبزیان، گیاهان دارویی)، صنایع تبدیلی، گردشگری (طبیعی، سلامت)

فریدن: هنر (موسیقی)، کشاورزی (دام و طیور و آبزیان، گلخانه، گیاهان دارویی)، صنایع تبدیلی، گردشگری (طبیعی)

فریدونشهر: هنر (موسیقی)، کشاورزی (دام و آبزیان، گیاهان دارویی)، صنایع دستی و گردشگری (طبیعی، عشایر)
گلپایگان: فرهنگ (مفاخر فرهنگی)، کشاورزی (دام و طیور و آبزیان، گلخانه، گیاهان دارویی)، صنعت، گردشگری (سلامت، طبیعی)

آران و بیدگل: فرهنگ (فرهنگ مکتوب)، صنعت، خدمات، گردشگری (کویر)، کشاورزی (دام و طیور، آبزیان، گلخانه، گیاهان دارویی)

کاشان: فرهنگ (فرهنگ مکتوب)، صنعت (با تکنولوژی پیشرفته)، خدمات، بازرگانی، آموزش، صنایع دستی و گردشگری (مذهبی، تاریخی، کویر، سلامت)، کشاورزی (دام و طیور و آبزیان، گلخانه، گیاهان دارویی)
نطنز: فرهنگ (فرهنگ مکتوب)، کشاورزی (دام و طیور، آبزیان، گیاهان دارویی) صنعت، معدن، صنایع دستی و گردشگری (مذهبی، طبیعی)

۳-۲- سیاست‌های سرزمینی توسعه بخش‌ها در استان کشاورزی:

- بهینه سازی الگوی کشت متناسب با اقلیم مناطق مختلف استان
- ارتقای بهره وری آب و خاک کشاورزی و صرفه جویی در مصرف آب کشاورزی و اعمال مدیریت تقاضا
- ارتقای مدیریت آب بخش کشاورزی و در اولویت قراردادن افزایش راندمان آبیاری در کلیه مراحل با تأکید بر اجرای روش های نوین آبیاری
- افزایش تولید در محیط های کنترل شده گلخانه ای

- بهینه سازی الگوی کشت و توسعه کشت های گلخانه ای و انتقال تولیدات سبزی و صیفی از فضای باز به گلخانه
- تشویق به ایجاد و گسترش صنایع تبدیلی کشاورزی
- ارتقای سطح درآمد و زندگی روستاییان و کشاورزان با تهیه طرح های توسعه روستایی، گسترش کشاورزی صنعتی، صنایع روستایی و خدمات نوین و اصلاح نظام قیمت گذاری محصولات کشاورزی
- گسترش و تنوع کشت محصولات صادراتی همچون گیاهان دارویی و بذرها اصلاح شده و سایر محصولات با ارزش افزوده بالا به سایر استانها و کشورها
- اقتصادی نمودن طرح های تولید دام و طیور
- ارتقای کیفیت، اثربخشی و ایمنی داروهای موجود در بازار داروهای دامپزشکی

صنعت و معدن:

- رعایت الزامات آمایشی اقلیم خشک در استقرار صنایع آب بر و گسترش تصفیه پساب های صنعتی و بازچرخانی آن در فرایند تولید واحدهای صنعتی
- برنامه ایجاد، توسعه، تجهیز و تکمیل زیرساخت ها، فضاها و تسهیلات مرتبط با صنایع
- حمایت از توسعه صنایع نوین و صنایع پیشین و پسین در صنایع شیمیایی و پتروشیمی
- حمایت از توسعه زنجیره پایین دستی صنایع مبتنی بر منابع
- جلوگیری از خام فروشی محصولات معدنی استان

نظام سکونتگاهی:

- بازآفرینی شهری
- ایجاد زمینه های مشارکت ذی نفعان در برنامه ریزی های منطقه ای و شهری
- ساماندهی سکونتگاه های شهری و روستایی و ایجاد تعادل در سلسله مراتب شهری استان
- توانمندسازی اقتصادی و اجتماعی سکونتگاه های روستایی استان
- ایجاد مدار پدافندی در زیرساخت های استان

بازرگانی:

- ارتقاء بهره وری و افزایش رقابت پذیری صنوف
- ایجاد و گسترش نواحی صنعتی ویژه پردازش و صادرات مجدد در مناطق ویژه اقتصادی
- حفظ و احیاء و ارتقاء جنبه های هنری و فرهنگی فرش دستباف استان
- حمایت از شناسنامه دار کردن و هویت دهی به فرش و صنایع دستی تولیدی استان

- تنوع بخشی به ظرفیت های صادراتی استان و تولید کالاها و خدمات جدید صادراتی
- فراگیر نمودن تجارت الکترونیکی از جمله سامانه تولید و تجارت
- مدیریت اطلاعات تجارت خارجی
- برون گرایی و تولید محصولات رقابت پذیر در بازارهای جهانی
- حمایت از برند سازی ، شناسنامه دار شدن
- تاکید بر راهبرد توسعه صادرات غیر نفتی در استان

گردشگری و صنایع دستی:

- ارتقاء هدفمند و هوشمند زیرساخت ها و امکانات گردشگری
- تنوع بخشی در دسترسی به خدمات و زیرساخت های گردشگری و ایجاد زیرساخت های متناسب با آنها
- تهیه ضوابط تشویقی و حمایتی با هدف جذب سرمایه گذاران در بخش های پشتیبان گردشگری متناسب با تخصص و مزیت شهرستان ها
- هدایت، حمایت و تشویق مشارکت بخش خصوصی و سازمان های مردم نهاد، صنعت، هیات ها و انجمن های ورزشی، شوراهای اسلامی و شهرداری ها در جهت سرمایه گذاری در توسعه فعالیت های فرهنگی-ورزشی در سطح استان
- توسعه گردشگری مبتنی بر جاذبه های طبیعی و تاریخی و فرهنگی استان با تاکید بر رویکرد توسعه پایدار
- بکارگیری روش های تبلیغاتی موثر و حرفه ای برای توسعه و ترویج صنعت گردشگری
- توسعه اقتصاد پزشکی مبتنی بر توسعه گردشگری سلامت
- افزایش سطح آگاهی های عمومی و دانش تخصصی در حوزه صنایع دستی
- حفظ و تقویت جایگاه و اعتبار صنایع دستی استان
- حمایت از ایجاد غرفه های مناسب و آبرومند فروش صنایع دستی استان در مراکز گردشگری

حمل و نقل:

- توسعه حمل و نقل ترکیبی و چند وجهی
- توسعه خطوط پروازی مسافر و بار
- تقویت سامانه های عمومی بالاکس ریلی در کلانشهرها و شهرهای جدید به منظور کاهش مصرف انرژی
- توسعه خطوط ریلی و تقدم توسعه ریلی به جاده ای در طرح های جدید

- بهبود کیفیت خدمات حمل و نقل جاده ای
- مدیریت یکپارچه کلیه شیوه های حمل و نقل از طریق ایجاد سامانه های هوشمند ITS
- استفاده از فناوریهای نوین به ویژه ICT در انجام امور مربوط به محموله های ترانزیتی
- نوسازی ناوگان حمل و نقل جاده ای

اجتماعی:

- ارتقای شاخص های توسعه انسانی استان
- ارتقای شاخص های سرمایه اجتماعی استان
- ارتقای شاخص های توسعه اجتماعی استان (با محوریت نهاد خانواده)
- افزایش سطح تاب آوری اجتماعی

مدیریت نهادی:

- ساماندهی و اعمال مدیریت جامع بر اراضی ملی
- افزایش توانمندی اقتصادی کشاورزان
- ساماندهی و یکپارچه سازی اسناد مالکیت شهری و روستایی
- شناسایی عوامل تاثیر گذار بر توسعه استان

دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل:

- همگامی با طرحهای ملی دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل
- کاهش اثرپذیری از مخاطرات طبیعی
- استفاده حداکثری از جغرافیای طبیعی و خصوصیات ژئومورفولوژیک قلمروهای سرزمینی در ارتقاء امنیت و پدافند غیر عامل صنایع و پروژه های حیاتی، حساس و مهم

محیط زیست و منابع طبیعی:

- اصلاح و احیای مراتع و توسعه آبخیزداری
- جلوگیری از تخریب و آلودگی محیط زیست و منابع طبیعی و احیای آن
- استقرار سامانه پایش آنلاین هوا و آب
- مقابله با بیابان زایی و کنترل کانون های بحرانی فرسایش بادی استان
- حفاظت و ساماندهی مناطق چهار گانه تحت حفاظت محیط زیست
- ارتقای کمیت و کیفیت مناطق تحت مدیریت برای حفاظت از تنوع زیستی
- مدیریت پسماندهای تولیدی استان با محوریت کاهش تولید، تفکیک از مبدا و بازیافت

- ارزش گذاری اقتصادی زیست بوم ها و تعیین خسارات زیستی
- حفاظت از تنوع زیستی استان

آب:

- مدیریت یکپارچه حوضه زاینده رود
- بهبود تراز آب زیرزمینی
- تقویت آبخوان
- برنامه ریزی و مدیریت یکپارچه منابع و مصارف با رویکرد حوضه ای و بهره برداری پایدار از منابع آب
- اعمال مدیریت بهینه تقاضای آب با مشارکت بهره برداران و ایجاد و توسعه تشکلهای بهره برداران
- تحویل حجمی آب در انتهای شبکه های آبیاری اصلی
- انتقال آب از حوضه های مجاور در چارچوب ظرفیت حوزه های آبریز و بهره برداری مطلوب از آب های سطحی و تقویت منابع آب های زیرزمینی با اولویت آبخوان های با بیلان منفی، کنترل و ذخیره سازی آب های سطحی با استفاده از روش های مناسب و در نظر گرفتن شرایط پایین دست
- شناسایی منابع آب جدید و مهار آب هایی که از استان خارج می شود با اولویت استفاده از حوضه های آبی مشترک و حفاظت از منابع آب موجود
- تحقیق و توسعه و به کارگیری روشهای نوین استحصال آب و ظرفیت سازی نیروی انسانی و آموزش در موضوعات خاص و جدید
- الزام واحدهای آلاینده به احداث و بهره برداری از تصفیهخانه های فاضلاب
- تامین آب صنایع با استفاده از پساب و رعایت الزامات زیست محیطی مربوطه

علم و فناوری:

- توجه به نیازهای منطقه ای و آمایش سرزمین و بازنگری در عناوین، رشته، محلها و برنامه های آموزشی
- مراکز فنی و حرفه ای، هنرستان ها و آموزش عالی متناسب با نیازهای استان
- تقویت شبکه پژوهش و فناوری استان، کنسرسیوم خدمات فنی و مهندسی، شبکه آموزش واحدهای صنعتی
- حمایت مالی و معنوی از کارآفرینان در راستای تبدیل ایده های ارزشمند به طرح های اقتصادی و اجرایی نمودن آنها

- رقابتی کردن فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی در مؤسسات آموزش عالی در راستای تقاضا محور نمودن این فعالیت‌ها

- توسعه شهرک‌های علمی و پارک‌های فناوری و کریدور علم و فناوری در استان و حمایت‌های ویژه تسهیلاتی از صنایع نانو، بیوتکنولوژی و صنایع نوین

بهداشت و درمان:

- استقرار برنامه پزشک خانواده و نظام ارجاع در بخش سلامت
- متناسب سازی برنامه های جاری سلامت با اولویتها و نیازهای اساسی و عوامل مخاطره آمیز سلامت
- برنامه ریزی صحیح در جهت بیشگیری بهداشتی از معلولیت ها و آسیب های اجتماعی
- طراحی و تدوین برنامه سطح بندی خدمات درمانی در دانشگاه (آینده نگاری توسعه بخش های بستری استان در برنامه ششم توسعه و متناسب با آمایش سرزمین)
- افزایش اثربخشی مراقبتهای سلامت به کمک دانش و فناوری های نوین
- یکپارچه سازی کمی و کیفی خدمات هتلینگ
- استفاده از ظرفیتهای موجود و ایجاد شده توسط سایر بخشها (خصوصی، خیریه و ...) در راستای تحقق اهداف بخش سلامت

میراث فرهنگی:

- حفاظت از میراث فرهنگی، و توسعه شاخصهای کمی و کیفی آن
- آموزش، ظرفیت سازی و اشاعه فرهنگ حراست از میراث ناملموس

فرهنگ و هنر:

- احداث، توسعه، تجهیز، بهسازی و نوسازی فضاهای فرهنگی و هنری
- حمایت از تولید و نشر آثار فرهنگی و هنری اقوام و نواحی
- حمایت از آئین ها و مناسک مذهبی و نیز فرهنگ و هنر فولکلوریک
- تقویت تعاملات و ارتباطات فرهنگی ملی و بین المللی
- افزایش سطح آگاهی عمومی و دانش تخصصی در حوزه فرهنگ و هنر
- سرمایه پذیر کردن اقتصاد فرهنگ و هنر

انرژی:

- استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر و پاک
- ارتقاء بهره‌وری در حوزه تولید، انتقال و توزیع انرژی برق

- توسعه گاز رسانی به واحدهای تولیدی، شهرها و روستاهای بالای ۲۰ خانوار (دارای توجیه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی)

- توسعه جایگاه‌های سوخت استان (به‌ویژه CNG)

۳-۳- تصویر سازمان فضایی استان در افق توسعه یافتگی

مناطق مستعد توسعه زیرساخت‌ها

- مجموعه شهری اصفهان مستعد توسعه قطار حومه‌ای و قطار شهری و همچنین توسعه بزرگراه‌های انتقالی (کمربندی) می‌باشد.

- تکمیل کریدورهای جاده‌ای شمالی - جنوبی و شرقی - غربی استان و ارتقاء محورهای موجود.

- ارتقای زیرساخت‌های فرودگاهی در سه پهنه اصفهان، شاهین‌شهر و میمه و کاشان

- ارتقای ظرفیت ریلی استان و توسعه خطوط ریلی و اتصال راه آهن استان به راه آهن استان‌های مرکزی، لرستان و خوزستان

- ایجاد هاب و پارک‌های لجستیک تخصصی در شرق اصفهان و شهرستان‌های نایین و اردستان، نجف‌آباد و مبارکه

- احداث قطارهای سریع‌السیر اصفهان - تهران در قلمرو شهرستان‌های اصفهان و شاهین‌شهر و میمه، اصفهان - شیراز در قلمرو شهرستان‌های شهرضا و اصفهان و خط اتصال این دو مسیر در قلمرو شهرستان‌های اصفهان و برخوار

- توسعه شبکه گازرسانی در نواحی شهری و روستایی دارای برنامه انتقال گاز و حوزه‌های شهرکها و نواحی صنعتی موجود در قلمرو مناطق برنامه‌ریزی استان

- توسعه شبکه برق‌رسانی در قلمرو مناطق برنامه‌ریزی استان

- پهنه‌های شرق شهرستان اصفهان، بخش‌هایی از شهرستان‌های نایین، خور و بیابانک، اردستان، شاهین‌شهر و میمه، نطنز، آران و بیدگل و کاشان با داشتن پهنه‌های گسترده بیابانی و همچنین وجود ظرفیت‌های خالی در زیرساخت‌های انتقال برق مستعد توسعه نیروگاه‌های انرژی‌های تجدیدپذیر (خورشیدی و بادی)

مناطق مستعد توسعه فعالیت‌های کشاورزی

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳، ۴، ۶ و ۷ استان مستعد توسعه فعالیت کشت گلخانه‌ای (سبزی و صیفی، گل، قارچ و نشاء)

- کلیه مناطق برنامه‌ریزی استان مستعد توسعه فعالیت کشت گیاهان دارویی

- مناطق برنامه‌ریزی ۴ و ۶ استان مستعد توسعه فعالیت پرورش طیور (مرغ گوشتی و تخم‌گذار، بوقلمون و بلدرچین)

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۳، ۴، ۵ و ۷ استان مستعد توسعه فعالیت پرورش شترمرغ

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۵ و ۷ استان مستعد توسعه فعالیت پرورش شتر

- کلیه مناطق برنامه‌ریزی استان مستعد توسعه فعالیت پرورش دام سبک‌پر بازده

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳ و ۴ استان مستعد توسعه فعالیت پرورش اسب

- منطقه برنامه‌ریزی ۷ استان مستعد توسعه فعالیت پرورش ماهیان تزئینی (شهرک ماهیان تزئینی کاشان)

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۳، ۴، ۵ و ۷ استان مستعد بهینه‌سازی کشت پسته

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۳، ۴، ۵ و ۷ استان مستعد بهینه‌سازی کشت انار

- منطقه برنامه‌ریزی ۵ استان مستعد توسعه فعالیت کشت خرما

- مناطق برنامه‌ریزی ۴ و ۶ استان مستعد بهینه‌سازی کشت سیب زمینی

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶ استان مستعد بهینه‌سازی کشت پیاز

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳، ۴ و ۶ استان مستعد توسعه واحدهای تولید عسل

- کلیه مناطق برنامه‌ریزی استان مستعد بهینه‌سازی واحدهای پرورش دام شیری

- کلیه مناطق برنامه‌ریزی استان مستعد توسعه کشت زعفران

- مناطق برنامه‌ریزی ۳، ۴، ۶ و ۷ استان مستعد توسعه و استقرار کشت گل محمدی

- منطقه برنامه‌ریزی ۴ استان مستعد بهینه‌سازی کشت سیب درختی

مناطق مستعد توسعه فعالیت‌های صنعتی و معدنی

- مناطق برنامه‌ریزی ۲، ۴ و ۷ استان مستعد بهینه‌سازی و استقرار تکمیل زنجیره تولید فولاد

- مناطق برنامه‌ریزی ۵ و ۷ استان مستعد توسعه و استقرار صنایع سنگ ساختمانی

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳، ۴ و ۷ استان مستعد بهینه‌سازی و استقرار صنایع نساجی و پوشاک

- منطقه برنامه‌ریزی ۵ استان مستعد توسعه و استقرار صنایع پتاس

- مناطق برنامه‌ریزی ۳، ۵، ۶ و ۷ استان مستعد توسعه و استقرار صنایع خودرو و قطعه‌سازی خودرو

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۵ و ۷ استان مستعد توسعه و استقرار صنایع معدنی کانی‌های استحصالی از کویر و

دریاچه نمک

- منطقه برنامه‌ریزی ۴ استان مستعد استقرار تبدیلات گازی و تجهیزات نفت و گاز

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۴ و ۷ استان مستعد توسعه و استقرار صنایع ریلی
- منطقه برنامه‌ریزی ۷ استان مستعد تکمیل زنجیره تولید فرش ماشینی
- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۳، ۵ و ۷ استان مستعد توسعه و استقرار صنایع مصالح ساختمانی
- منطقه برنامه‌ریزی ۳ استان مستعد توسعه صنایع هوایی
- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲ و ۳ استان مستعد توسعه صنایع الکترونیک و IT
- مناطق برنامه‌ریزی ۴ و ۶ استان مستعد توسعه صنایع غذایی و تبدیلی محصولات کشاورزی
- مناطق برنامه‌ریزی ۱ و ۴ استان مستعد توسعه صنایع فرآوری و تولید قطعات نسوز
- منطقه برنامه‌ریزی ۴ استان مستعد صنایع تجهیزات گلخانه
- مناطق برنامه‌ریزی ۱ و ۳ استان مستعد توسعه صنایع اپتیک
- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۵ و ۷ استان مستعد توسعه فرآوری سنگ آهن
- منطقه برنامه‌ریزی ۵ استان مستعد توسعه بهره‌برداری از کانی‌های فلزی ارزشمند
- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۵ و ۷ استان مستعد توسعه فعالیت معدنی

مناطق مستعد توسعه خدمات و بازرگانی

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳ و ۷ استان مستعد توسعه خدمات برتر (شامل پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد و فناوری، خدمات حرفه‌ای و کسب و کار، خدمات مالی، بیمه و بازاریابی، خدمات مشاوره حقوقی، مراکز پژوهشی و تحقیق و توسعه، خدمات فنی و مهندسی)
- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲ و ۳ استان مستعد توسعه زیرساخت‌های خدمات حمل و نقل و لجستیک
- مجموعه شهری اصفهان مناطق مستعد توسعه خدمات تخصصی خودرویی
- مناطق برنامه‌ریزی ۱ و ۵ استان مستعد توسعه خدمات تخصصی ماشین‌آلات معدنی و راهسازی
- شهر اصفهان منطقه مستعد توسعه خدمات بازرگانی مصنوعات طلا و نقره و سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳، ۴، ۶ و ۷ استان مستعد توسعه خدمات درمانی
- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۳ و ۷ استان مستعد توسعه خدمات آموزش فنی و حرفه‌ای
- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳، ۴ و ۷ استان مستعد توسعه خدمات عمده‌فروشی
- کلیه مناطق برنامه‌ریزی استان مستعد توسعه خدمات گردشگری تاریخی

- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۴، ۶ و ۷ استان مستعد توسعه خدمات گردشگری فرهنگی (مردم‌نگارانه و رویدادمحور)
- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۴، ۶ و ۷ استان مستعد توسعه خدمات گردشگری طبیعی (کوهستان)
- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۵ و ۷ استان مستعد توسعه خدمات گردشگری طبیعی (کویر)
- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۳، ۴ و ۶ استان مستعد توسعه خدمات گردشگری طبیعی
- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲، ۵ و ۷ استان توسعه خدمات گردشگری صنعت
- منطقه برنامه‌ریزی ۱، ۶ و ۷ استان مستعد توسعه خدمات گردشگری سلامت
- مناطق برنامه‌ریزی ۱، ۲ و ۳ استان مستعد توسعه خدمات گردشگری ورزشی

الگوی استقرار و نظام سلسله مراتبی مراکز سکونتگاهی

- در مجموع نظام سلسله مراتبی شهرهای استان به گونه‌ای است که پس از کلان‌شهر اصفهان به عنوان شهر سطح اول، شهرهای کاشان، نجف‌آباد و شاهین‌شهر در سطح سوم و شهرهای شهرضا، گلپایگان، مبارکه و زرین‌شهر در سطح چهارم و سایر شهرهای استان در سطوح پنجم قرار دارند و استان فاقد شهر سطح دوم است.
- ۱۱/۹ درصد از جمعیت استان ساکن روستاها می‌باشند که در ۱۲۷ دهستان و ۱۶۷۳ آبادی ساکن هستند. ۷۲۰ آبادی دارای طرح هادی مصوب است. اکثر روستاهای موجود در منطقه شهری اصفهان دارای جمعیت بالای ۳۰۰۰ نفر هستند. احیاء بافت‌های فرسوده و ناکارآمد و اجرای طرح‌های توسعه اشتغال روستایی در اولویت می‌باشد.
- با توجه به محدودیت زیرساخت‌ها به‌ویژه آب، ایجاد شهر جدید در استان پیشنهاد نمی‌گردد. بازآفرینی شهری و به تبع آن احیاء بافت‌های فرسوده و ناکارآمد مرکزی شهرها، ساماندهی حاشیه‌نشینی و انتقال مراکز صنعتی و نظامی از محدوده شهرها و استفاده حداکثری از اراضی آن‌ها برای تامین سرانه‌های استاندارد غیرمسکونی شهرها از رویکردهای ساماندهی سکونتگاه‌های شهری استان است.

الگوی توزیع خدمات اجتماعی در سطح مناطق

- تمرکز خدمات پزشکی در استان اصفهان در دو شهر اصفهان و کاشان است که مهم‌ترین دلیل آن وجود دانشگاه‌های علوم پزشکی در این دو شهر است.
- در شهرهای اصفهان و کاشان امکان توسعه خدمات سلامت و درمان در سطح فراملی، ملی، قطبی، منطقه‌ای، استانی و شهرستانی با افزایش بهره‌وری و نوسازی امکانات موجود و فراهم‌سازی خدمات جانبی بیمارستان (همچون همراه‌سرا، پارکینگ و...) تکمیل و توسعه شهرک سلامت اصفهان و

بیمارستان‌ها و مراکز درمانی بخش خصوصی در اصفهان و کاشان زمینه توسعه خدمات گردشگری سلامت (درمان) را در این دو شهرستان فراهم می‌نماید.

- شهرستان‌های نجف‌آباد، گلپایگان، خمینی‌شهر و شهرضا زمینه توسعه خدمات پزشکی در سطوح ناحیه-ای و شهرستانی را دارا می‌باشند.

- دانشگاه‌های اصفهان، صنعتی اصفهان، کاشان و علوم پزشکی اصفهان به عنوان دانشگاه‌های سطح اول استان مستعد توسعه خدمات آموزش عالی در سطح فراملی، ملی، قطبی، منطقه‌ای، استانی و شهرستانی هستند

- در زمینه خدمات پژوهشی مکمل دانشگاه‌های مادر استان، مجموعه شهرک علمی و تحقیقاتی و پژوهشکده‌های زیرمجموعه جهاد دانشگاهی است که نقش اصلی اقتصادی‌سازی خدمات پژوهشی آموزشی را به عهده دارند.

- علاوه بر منطقه ویژه علم و فناوری اصفهان که شامل شهرستان‌های اصفهان، شاهین‌شهر و میمه، نجف-آباد، خمینی‌شهر و لنجان می‌شود، شهرستان کاشان نیز با دارا بودن پارک علم و فناوری و اخذ مصوبه شهرک صنعتی صنایع هایتک به عنوان مناطق مستعد استان مطرح می‌باشد.

- در بخش خدمات آموزش عمومی به‌ویژه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای افزایش بهره‌وری مراکز موجود و متناسب‌سازی نظام آموزشی با نیازهای بازار کار استان، کشور و جهان

- خدمات تربیت‌بندی و ورزش با توجه به سابقه طولانی حضور استان اصفهان در باشگاه‌داری حرفه‌ای در رشته‌های مختلف و همچنین پراکنش نسبتاً مناسب اماکن ورزشی در استان و بهره‌گیری هم‌زمان از امکانات دولتی، عمومی، خصوصی و خیریه در این بخش، زمینه مساعد توسعه خدمات اجتماعی ورزشی در سطح کل استان فراهم می‌باشد.

ماده ۴- برنامه‌های اجرایی آمایش استان اصفهان

کشاورزی و امنیت غذایی

- برنامه افزایش محصولات کشاورزی با تاکید بر محصولات دارای مزیت نسبی استان

- برنامه ساماندهی مالکیت اراضی (کشاورزی، جنگل‌ها، مراتع و ...)

- برنامه تولید محصولات ارگانیک و سالم

- برنامه بهبود بهره‌وری آب و اصلاح الگوی کشت

- برنامه تکمیل و توسعه زنجیره‌های ارزش محصولات کشاورزی

صنعت و معد

- برنامه ارتقاء بهره وری صنایع
- برنامه ایجاد، توسعه، تجهیز و تکمیل زیرساخت ها، فضاها و تسهیلات مرتبط با صنایع
- برنامه حفاظت و صیانت از محیط زیست و کاهش آلودگی ها منتج از فعالیت های صنعتی و معدنی
- برنامه توسعه، تکمیل و تجهیز زیرساختها، امکانات و تسهیلات مورد نیاز توسعه معادن

بازرگانی:

- برنامه بهبود فضای کسب و کار
- برنامه توسعه، تجهیز و تکمیل زیرساختهای مرتبط با بازرگانی (زیربنای بازرگانی، قطبها، کریدورها و...)

- حمایت از تسهیل و توسعه تجارت داخلی و خارجی و تنظیم قوانین و مقررات مورد نیاز

میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

- برنامه بهینه سازی و توسعه زیرساخت های گردشگری
- برنامه توسعه گردشگری طبیعی
- برنامه توسعه گردشگری تاریخی / فرهنگی / مذهبی
- برنامه توسعه گردشگری سلامت
- برنامه حمایت از تولید و صادرات صنایع دستی
- برنامه حفظ و احیای بناها، بافت ها و محوطه های تاریخی استان

حمل و نقل:

- برنامه توسعه و تجهیز حمل و نقل هوایی
- برنامه توسعه خدمات لجستیکی حمل و نقل
- برنامه توسعه و تجهیز حمل و نقل ریلی
- برنامه سیاست گذاری، توسعه زیرساختهای حمل و نقل و تهیه برنامه های حمل و نقل
- برنامه هوشمندسازی حمل و نقل کالا و مسافر

نظام سکونتگاهی

- برنامه تاب آوری و توانمند سازی چند وجهی قلمروها (شهرستانها، شهرها و روستاها)
- برنامه ساماندهی کالبدی- فضایی سکونتگاهها (شهری، روستایی)

سرمایه اجتماعی

- برنامه توسعه، مشارکت، تعهد و اعتماد اجتماعی

مدیریت نهادی

- برنامه تهیه اسناد، برنامه ها، طرح ها و مطالعات مورد نیاز ارتقا کیفیت سیستم مدیریت و نظام حکمرانی

دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل:

- برنامه ایجاد، توسعه، تکمیل و تجهیز زیرساخت ها، امکانات و تسهیلات مرتبط با مدیریت بحران
- برنامه هدایت، راهبری، پایش و شناسایی تهدیدات و مصون سازی و کاهش آسیب پذیری مردم، زیرساخت ها و کانون های جمعیت و فعالیت و استمرار خدمات ضروری (از طریق رعایت اصول، الزامات و ملاحظات دفاعی، امنیتی و پدافند غیرعامل)
- برنامه جامع پدافند غیرعامل و مدیریت بحران
- برنامه توسعه زیرساخت های لازم مدیریت بحران (متناسب با نقش استان در پشتیبانی از استان های مجاور در مواقع بحران)
- برنامه خروج تدریجی مراکز خطر زای غیر شهری از نقاط مسکونی
- برنامه اشراف، صیانت، مقابله، تحلیل و بررسی، معماری و مهندسی و هم افزایی اطلاعاتی و امنیتی در مسائل و اهداف راهبردی وزارت اطلاعات در محیط امنیت ملی

محیط زیست و منابع طبیعی:

- حفاظت و احیاء زیست بوم های خشکی
- حفاظت و احیاء زیست بوم های آبی
- برنامه پایش و مدیریت کاهش آلاینده ها
- برنامه آبخیزداری و آبخوانداری
- برنامه حفاظت از خاک
- برنامه مقابله با بیابان زایی

آب:

- برنامه تامین از منابع متعارف و نامتعارف
- ساماندهی و حفاظت از بستر و حریم رودخانه ها
- برنامه مدیریت تقاضای آب
- برنامه ارائه خدمات آب شرب و بهداشتی شهری و روستایی
- برنامه حفاظت و پایش کمی و کیفی منابع آب های سطحی و زیرزمینی

علم و فناوری:

- برنامه توسعه و ساماندهی زیر ساخت های آموزش عالی
- برنامه انطباق فعالیت های آموزشی و دانش بنیان با مزیت سنجی منطقه ای
- برنامه ایجاد، توسعه و تکمیل و تجهیز زیر ساخت های پارک های علم و فناوری ، ایستگاه های تحقیقاتی و مراکز رشد

بهداشت و درمان:

- برنامه توسعه خدمات بهداشتی درمانی
- برنامه توسعه زیر ساخت های بهداشتی- درمانی

فرهنگ و هنر:

- برنامه توسعه زیر ساخت ها و تجهیز فضاهای فرهنگی- هنری و دینی
- برنامه توسعه تولیدات و خدمات فرهنگی
- برنامه تقویت و حفظ آداب و رسوم و سنن فرهنگی

انرژی:

- برنامه توسعه انرژی های نوین و تجدید پذیر
- برنامه افزایش بهره وری در تولید، انتقال و توزیع انرژی
- برنامه تامین انرژی
- بهسازی، نوسازی و نظارت بر شبکه های انتقال و توزیع انرژی

ماده ۵- تمامی دستگاه های اجرایی ملی و استانی مکلف به رعایت مفاد این سند می باشند.

ماده ۶- کلیه فعالیت های تعریف شده در بخش های مختلف این سند باید به گونه ای باشد که مجموع نیازها و مصارف آبی آنها محدود به سقف آب قابل برنامه ریزی استان در چارچوب پانزدهمین مصوبه شورای عالی آب در حوضه های آبریز درجه ۲- که توسط وزارت نیرو ابلاغ می گردد- باشد. وزارت نیرو مکلف است آب قابل برنامه ریزی به هنگام شده را در دوره های زمانی ۵ ساله بازنگری و به تفکیک بخش های مختلف مصرف و حوضه های آبریز درجه ۲، به استان ها ابلاغ نماید.

ماده ۷- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان موظف است، گزارش عملکرد سالانه تحقق این سند را در پایان هر سال به دبیرخانه ار سال نموده و دبیرخانه نیز گزارشی از میزان تحقق پذیری اسناد آمایش همه استان ها را به شورای عالی ارائه می دهد.

ماده ۸- سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان موظف است تمهیدات لازم به منظور تحقق پذیری سند و هم چنین مطالعات آمایش استان در سطح استان را فراهم آورد.

ماده ۹- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان موظف است به منظور تحقق عملیاتی سند؛ پیوند بین این سند با مطالعات آتی در سطح استان و برنامه‌های بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت از جمله بودجه سنواتی در استان را با تعامل و همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور برقرار نماید.

ماده ۱۰- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان موظف است حداکثر ظرف مدت یکسال، سند آمایش استان را بر اساس سند ملی آمایش سرزمین بازنگری، بروزرسانی و اسناد مربوطه را به دبیرخانه ارسال نماید.